Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● 19 июль 1969 йил шанба ● № 166 (14.329). ● Баҳоси 2 тийин.

ҚИРҒИЗИСТОН ПАХТАКОРЛАРИ АНДИЖОНДА

АНДИЖОН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Қирғизистон ССР Ўш область қишлоқ хўжалик ходимларининг катта бир группаси бу ерга келди. Меҳнаткашлар депутатлари Ўш область Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ А. С. Исаев бошчилигидаги ўзаро текшириш бригадаси аъзолари социалистик мусобақа шартларининг қандай бажарилаётганлигини текшириш учун Хўжаобод, Избоскан, Андижон ва Ленин районлари хўжаликларига жўнаб кетишди.

ҒЎЗАНИ КУНДА ЯШНАТИНГ!

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

◆ ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ ҚАРДОШЛАРИМИЗ МАСЛАҲАТЛАРИ АСОСИДА ТАШКИЛ ЭТАЙЛИК ● СУҒОРИШ БИЛАН КУЛЬТИВАЦИЯ ОРАСИДА УЗИЛИШГА ЙЎЛ ҚЎЙИЛМАСИН ◆ *БЕГОНА ЎТ — ҲОСИЛ ДУШМАНИ. УНИ ТАГ-ТОМИРИ БИЛАН ЙЎҚОТИНГ* ● ҲАШАРОТНИ БИТТА ҚОЛДИРМАЙ ҚИРИБ ТАШЛАНГ ◆ *ҒЎЗАНИ ТАНЛАБ ЧЕКАНКА ҚИЛИНГ* ● ҲАР ТУП ҒЎЗАНИ СУВГА ҚОНДИРИНГ

Сувчи — ғўзани яшнатувчи, дейишади. Бунга қўшимча қилиб, сувчи — ҳосил посбони, дейиш ҳам ўринлидир. Негаки, мўл ҳосилнинг тақдири айниқса шу кеча-кундузда сувчиларнинг хизматига боғлиқдир. Иштихон районидаги «Халқобод» колхозининг бош сувчиси Салим Абдуалимов ҳам серғайрат, миришкор сувчилардан. У ҳар туп ғўзани қондириб суғоряпти ва бу ишда бошқаларга ўрнак кўрсатяпти. Суратда: С. Абдуалимов.

А. Тўраев фотоси.

МАШИНА ТЕРИМИГА ҲОЗИРДАН ШАЙЛАНЯПМИЗ

Совхозимиз Мирзачўл бағрида ташкил топган кенжа хўжаликлардан биридир. Ўтган йилнинг сентябрь ойида биринчи бор ишга киришдик. Куз ва қиш мавсумларида асосан тайёргарлик ишлари билан шуғулландик. Хўжалигимизга ажратиб берилган умумий 11 минг гектар майдоннинг 5 минг гектарини ўзлаштирдик. Ерларни текислаш, марказий ариқларга бетон плита ётқизиш ва лоток-ариқлар ўтказиш каби ишлар амалга оширилди. Бунда асосан техника катта иш берди. Агар техника бўлмаганда бундай катта кўламдаги ишни шу қисқа вақт ичида амалга ошириб бўлмасди.

Ниҳоят баҳор фасли ҳам етиб келди. Совхозимизга республикамизнинг турли томонларидан кишилар кела бошлади. Чўл бағри одамлар билан гавжум бўлиб, файз-барака кирди. Асрлар оша инсон қадамига интизор бўлган ер эркин нафас олиб, бағрини очди.

Кишилар зўр ғайрат, ҳавас билан ишга киришиб кетдилар. 4 минг гектар ерга кенг қаторлаб чигит экдик. Экилган чигитни барча майдонларда бир текис ундириб олдик. Яганалашни ўз вақтида ўтказиб, ғўза қатор ораларини ишлашни ҳам бир тусда қизғин бошлаб юбордик. Тўғри, шу давр ичида обҳавонинг бир қанча инжиқликларига дуч келдик. Лекин барча қийинчиликларни қадамба-қадам енгиб бордик. Натижа ёмон бўлмади. Ҳар гектар майдонда ўрта ҳисобда 110 минг тупдан ғўза кўчатига эга бўлдик. Ҳозир ғўзаларимизнинг ривожи жуда яхши. Ҳар туп ғўзада 15-20 тагача шона, гул бор. Айрим участкаларимиздаги ғўзалар кўсаклай бошлади. 15 июлдан бошлаб чеканкага тушдик.

Даламизга эртага сеялка чиқарамиз, деган куни совхоз активларининг кўп кишилик йиғилишини ўтказиб, унда асосан пахтачиликни тўла механизациялашга қаратилган масалани муҳокама қилдик. «Чигит ерга тушган кундан бошлаб, машина теримини ўйла», деган шиорни ўртага ташладик ва шу шиорни қатъий қонун сифатида кенг омма ўртасида тарғиб қила бошладик. Дарҳақиқат, дастлабки кундан бошлаб ишимиз ана шу шиор асосида олиб боριляпти. Пахтазорларимизда 50 та чопиқ трактори бир меъёрда ишлаб турибди. Ғўзалар машина теримига мослаб парвариш қилиняпти. Шу кунгача барча майдондаги ғўзалар тўрт марта культивация қилинди, икки марта сувдан чиқарилди, икки марта озиқлантирилди. Сув жиҳатидан бир оз қийинчиликлар содир бўлди. Баъзи бир майдондаги ғўзаларга биринчи сув анча кечикиб берилди. Бу ғўза ривожини сал бўлсада сусайтирди. Шунинг учун иккинчи сув бериш вақтида бу майдонларга озуқани бошқа участкадаги ғўзаларга нисбатан кўпроқ бердик. Бу тадбир ғўза ривожини тезлаштирди.

Биз чеканкани бошқаларга нисбатан бир ҳафта олдин бошлашга қарор қилдик. Бу ғўза тупларининг машинабоп бўлиб ривожланишини янада тезлаштиради. Ғўза тупларининг нормал қалинликда ва калта бўғин бўлиши машина учун энг қулайдир.

Кўп йиллик иш тажрибамизда яна шу нарсани аниқладикки, терим машиналарининг пайкалга кириши олдидан майдон ҳолатини кўздан кечириш керак. Ҳар қандай пайтда ҳам эгатни саёз олиб сув бериш керак. Эгат оралиғи саёз, текисроқ бўлса машина чайқалмайди. Машина чайқалмаса иш серунум бўлади. Кўсаклар эзилмайди. Пахталарнинг ерга тўкилиши камаяди. Машинанинг техник ҳолати ҳам яхшиланади.

Еримиз янги бўлганиданми, ҳайтовур ёввойи ўт кам. Унча-мунча борларини пешма-пеш йўқотиб боряпмиз. Ғумай, айниқса, майда ўт-печак машинанинг ашаддий душмани. Ҳозирданоқ ҳамма майдонларимизни бу ўтлардан тозалаб боряпмиз.

Ҳозир хўжалигимизда 50 та «17ХВ-1,8» пахта териш машинаси мавжуд. Механик-ҳайдовчилар танланиб қўйилган. Ҳар бир механик-ҳайдовчи мавсумда 100-150 тоннадан пахта териб бериш ҳақида ўз зиммасига мажбурият қабул қилди. Агрегатлар механик-ҳайдовчиларга бириктилиб қўйилган.

Кекса, тажрибакор пахтакор Ҳасан ака Турсунқулов ва Тўрахон Обилқосимов ўртоқлар бошқарувчилик қилаётган бўлимларнинг азамат пахтакорлари ғўза парваришида алоҳида намуна кўрсатиб ишлаяптилар. Ҳар иккала бўлим пахтакорларининг бу йилги аҳди катта. Улар ҳар гектар ердан 25-30 центнердан ҳосил олишмоқчи. Ғўзаларнинг ривожи ва ҳосил чўғи бу аҳднинг тўғрилигини исботлаб турибди. Суюн Аллаёров, Қўшназар Юсупов, Абдуназар Маманазаров каби сувчилар ва Алиқул Бердиев, Каримқул Каттабеков, Абдурасул Пирматов ўртоқлар каби механизаторларимиз мўл пахта ҳосили учун курашда жонбозлик кўрсатишяпти.

Совхозимиз пахтакорлари бу йил давлатга 8 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олишган. Биз шу ҳосилнинг деярли ҳаммасини машиналар бункеридан тўкишга қатъий аҳд қилганмиз. Бунинг учун бизда барча имкониятлар бор. Ҳозирги кунларда амалга ошираётган барча ишларимиз ҳам шу мақсадга қаратилгандир. Шундай қилиб биз машина теримига ҳозирдан шайланяпмиз.

С. МИНТОЕВ,
Сирдарё областидаги Абай номли совхоз директори.

ФАРҒОНАДА АҲВОЛ ТАШВИШЛИ

Бу йил Фарғонада ғўза ҳали ҳам ёш. Областдаги бирқанча хўжаликларда пахта ҳеч қачон бунчалик кеч ривожланмаган эди.

Бешариқдан Қувагача ғўза жуда ёш, қарийб 10-20 кун кечикди. Фақат бир неча минг гектар ердагина ғўза текис гулга кирди. Бошқача айтганда, ғўзаси гул кўрсатган майдонлар ўтган йилнинг шу давридагидан икки баравар кам. Ҳали Охунбобоев, Қува, Фарғона районларида ғўза қийғос гулга киргани йўқ.

Лекин пахтаси яхши деса бўладиган бригадалар ҳам йўқ эмас. Буни яқинда Фарғонага келиб кетган Тожикистон ва Наманган пахтакорлари вакиллари ҳам алоҳида таъкидлаб ўтишди. Шу билан бирга, мусобақадошлар Фарғонада ғўза парваришининг бориши шу куннинг талабига сира жавоб бермайди, агротехника қоидалари қўпол равишда бузиляпти, деб кўрсатишди.

Бироқ, фарғоналиклар ҳали бундан тегишли хулоса чиқариб олишди, деб айтиб бўлмайди. Айниқса, Охунбобоев, Қува, Ленинград, Киров районларида аҳвол ҳаддан ташқари ташвишли. Охунбобоев райони хўжаликларида ғўза ҳалигача текис яганадан чиқарилмаган. Иш сифати ёмон. Ғўзаларни кўллатиб суғориш, кейин чўллатиб қўйиш авж олган. Чопиқдан кейиноқ бегона ўтлар ўсиб чиққан. Паст ғўзалар қўшимча парвариш қилинмаётир. Ҳатто пайкал бошига чиқариб қўйилган маҳаллий ўғит билан ғўзани озиқлантириш тўғри ташкил этилмаётир. «Коммуна», «Победа», «Ўзбекистон» колхозларида ғўза бостириб суғорилаётган бўлса, «Ленин йўли», «Оқ олтин», «Ленинизм» колхозларида ўтказиб культивация қилиняпти. Бу би- онида ҳам аҳвол яхши эмас. Бу ерда вилт пайдо бўла бошлаган. Лекин ҳамон, кўпчилик хўжаликларда ғўза парвариши қониқарсизлигича қоляпти. Кўллатиб суғорилган карталарда ғўзалар сарғайиб кетган. Культивация ўтказиб юборилган майдонларда эгатлар қотиб, ёрилиб кетган. Кўпчилик майдонларда ғўза ҳосилини тўкиб юбора бошлаган. Райондаги «Ленинобод», Ленин номли, «Правда» колхозларида бундай камчиликлар айниқса кўп учрайди.

Ҳозир ҳосил тақдири асосан сувчи билан механизатор қўлида. Лекин Ленинград райони пахтакорлари бу ҳақиқатни унутиб қўйишмоқда. Сувчилар билан механизаторларнинг иши устидан назорат йўқ. Районда культиваторларнинг иш унуми ниҳоятда паст. Ленин номли, «Правда» сингари қатор хўжаликларда тракторлар тушдан кейин соатлаб бекор туради.

Худди шундай камчиликлар бошқа район хўжаликларида ҳам барҳам топмаган. Қува районининг қатор хўжаликларида июль ойида ҳам ғўзага эгат оралатиб сув таралятпи. 4 минг гектарга яқин майдондаги ғўзага ортиқча сув бериб, ғовлатиб юборилган.

Киров районида мутахассислар далада кўринишмайди. Улар ғўза парваришининг бориши, техниканинг аҳволи, сувдан фойдаланиш билан қизиқмай қўйишган.

Деҳқонларимиз ғўзани ғовлатмай, чигитни тўқ, толани узун қиладиган нарса — гўнг билан бегона тупроқ дейишади. Лекин фарғоналиклар нима учундир бунга амал қилишмаётир. Ленинград районидаги бир-иккита хўжаликдан ташқари бошқа хўжаликларда ғўза тагига бегона тупроқ солишга эътибор берилмаётир. Устигаустак Фарғонада ҳашарот тушган майдонлар кундан кунга кўпайиб боряпти. Лекин унга қарши кураш талаб даражасида эмас.

Охунбобоев районида 5 минг гектардан ортиқ майдонни, Ленинград районида 11 минг гектарга яқин майдонни босган ўргимчаккканага қарши ҳали кураш чораси кўрилмаган. Қува район хўжаликларида эса аҳвол бундан ҳам ташвишли. Лекин ўсимликларни ҳимоя қилиш область станцияси ҳашаротга қарши курашда тезлик билан амалий чоралар кўряпти, хўжаликларга тегишли ёрдам беряпти, деб бўлмайди. Фарғона далаларида ҳозирги кунда ҳашаротга қарши курашда атиги 5 та самолёт ишлаётир, холос.

Фарғонада аҳвол ана шундай ташвишли. Область партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари бу аҳволнинг олдини олиш учун кескин чоралар кўришлари зарур.

М. МАНСУРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ МАЖЛИСИ

(АХБОРОТ)

16-17 июлда Москвада Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши ижроия комитетининг қирқ иккинчи мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг ижроия комитетдаги қуйидаги вакиллари қатнашди: Болгария Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Т. Цолов, Венгрия Революцион ишчи-деҳқон ҳукумати Раисининг ўринбосари А. Апро, Германия Демократик Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Г. Вайс, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Д. Гомбжав, Польша Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари П. Ярошевич, Руминия Социалистик Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Г. Рэдулеску, Совет Социалистик Республикалар Иттифоқи Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. А. Лесечко, Чехословакия Социалистик Республикаси ҳукумати Раисининг ўринбосари Ф. Гамоуз.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши билан Югославия Социалистик Федератив Республикаси ҳукумати ўртасидаги битимга мувофиқ Югославия Социалистик Федератив Республикасининг Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши ҳузуридаги доимий вакиллигининг бошлиғи В. Гайнович ижроия комитет мажлисида қатнашди.

Мажлисда Польша Халқ Республикасининг вакили, Польша Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари П. Ярошевич раислик қилди.

Ижроия комитет В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги билан алоқадор тадбирларни Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашида ўтказиш программасини тасдиқлади. Программада жумладан: В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги тўғрисида XXIV сессияда доклад тинглаш, шунингдек жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг асосчисига бағишлаб кенгаш секретариатининг СССР Фанлар Академияси билан бирга халқаро илмий конференцияни ўтказиш кўзда тутилади.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш ва такомиллаштиришнинг келажакка мўлжалланган комплекс программасини ишлаб чиқиш учун ижроия комитетнинг қирқ биринчи мажлиси қарори билан тузилган ишчи группаларининг иш планлари тўғрисида планларни координациялаш масалалари билан шуғулланувчи ишчи группанинг раиси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госпланининг раиси Н. К. Байбаков, илмий-техникавий ҳамкорлик масалалари билан шуғулланувчи ишчи группанинг раиси СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Министрлар Совети фан ва техника давлат комитетининг раиси В. А. Кириллин, валюта—молия масалалари билан шуғулланувчи ишчи группасининг раиси, Польша Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. Маевский ва бошқалар ижроия комитет мажлисида ахборот беришди.

Ижроия комитетнинг мажлиси дўстлик ва ўзаро ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИ ЎРТОҚ А. А. ГРОМИКОГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИЛДИ

Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги катта хизматлари, ташқи сиёсат соҳасида узоқ йиллик фаолияти учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан СССР Олий Совети Президиуми СССР Ташқи ишлар министри ўртоқ Андрей Андреевич ГРОМИКОга СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ унвони бериш, ЛЕНИН ордени ҳамда «ЎРОҚ ВА БОЛҒА» олтин медали топшириш ҳақида фармон чиқарди.

(ТАСС).

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

ГУЛИСТОН, 18 июль, (ЎзТАГ). Бугун бу ерда меҳнаткашлар депутатлари Сирдарё область советининг сессияси бўлди. Сессия ташкилий масалаларни қараб чиқди.

Е. Т. Тасанбоев Ўзбекистон Компартияси Сирдарё область комитетининг биринчи секретари қилиб сайланганлиги муносабати билан сессия уни меҳнаткашлар депутатлари Сирдарё область совети ижроия комитети раиси вазифасидан озод қилди.

Сессия меҳнаткашлар депутатлари Сирдарё область совети ижроия комитети раиси ва ижроия комитет аъзоси вазифаларини ижро этишни К. А. Аҳмедов зиммасига юклади.

Фарғона область, Охунбобоев районидаги Карл Маркс номли колхоз чорвадорлари бу йил ем-хашак тайёрлашга алоҳида эътибор бермоқдалар. Улар бу йил 620 тонна дағал хашак жамғаришлари ва 1150 тонна силос бостиришлари керак. Колхоз чорвадорлари ҳозир 400 тоннага яқин дағал хашак жамғариб қўйдилар. Суратда: (чапдан) беда билан қўшиб экилган арпанинг ўриб олинаётган пайти. Уртада эса, бригада бошлиғи О. Турғунбоев комбайнчи У. Йўлдошев билан арпа бошоқларини кўздан кечиришяпти.

Ф. ЛУТФУЛЛАЕВ фотоси.
«Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз фотомухбири.

Бекобод металлургия заводи коллективи ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Металлурглар ўз байрамларига муносиб меҳнат совғалари тайёрлашди. Суратда: корхонанинг энг яхши мастерларидан Николай Михайлович КРАСИ. У 1949 йилдан буён пўлат эритади. Смена топшириқларини 140-150 процент бажармоқда.
А. ТУРАЕВ фотоси.

Комсомол-ёшлар—қурилишларда

МЕҲНАТДА ТОБЛАНАДИЛАР

Бундан ўн бир йил муқаддам Москва Давлат университетининг 300 бўлажак физиклари икки ой мобайнида қўриқ ерда 15 та турар-жой биноси ва бир неча чорвачилик фермаларини барпо этган эдилар. Студент-қурилиш отрядларининг тарихи шундан бошланган. Москва Давлат университети студентларининг ташаббуси ҳозир ҳам мамлакатимиздаги барча студентлар томонидан қизғин қўллаб-қувватланмоқда. Қишлоқда олиб борилаётган қурилиш ишларининг учдан икки қисмини студентлар бажармоқдалар. Энг муҳими, йигит ва қизлар студент-қурилиш отрядлари сафида ватанпарварлик, чинакам дўстлик, коллективчилик, меҳнатга муҳаббат руҳида тарбияланмоқдалар. Қувонч билан айтиш керакки, студент-қурилиш отрядларининг шонли солномасида Ўзбекистон студентларининг ҳиссаси оз эмас. Жумладан, Тошкент Давлат университети, Тошкент халқ хўжалиги, темир йўл транспорти инженерлари политехника, тўқимачилик, электротехника-алоқа институтлари, Бухоро қурилиш техникуми, Тошкент, Андижон, Қарши, Бухоро, Нукус, Термиз, Фарғона педагогика олий ўқув юртлари, Самарқанд Давлат университети ва архитектура-қурилиш ҳамда кооператив институтлари бир неча йиллардан буён республиканинг янгидан-янги улкан қурилишларида ўз улушларини қўшиб келмоқдалар.

Ўтган йили 270 минг кишилик Бутуниттифоқ студент-қурилиш отрядлари сафида тўрт минг йигит-қиздан иборат «Ўзбекистон» қурилиш отряди ҳам меҳнат қилди. Республикадаги 249 студент-қурилиш отряди зарбдорлари 4 миллион сўмлик қурилиш ишларини бажардилар. 18 километрлик темирйўл қурдилар, 230 минг кубометр бетон ётқиздилар. Хуллас, қад кўтарган бинонинг ҳар бир ғиштида, пойдеворнинг ётқизилишида, чўлга ҳаёт бахш этишда, қўйингчи барча-барча ишларда бинокор студентнинг билак кучи, пешана тери, қалб қўри, меҳр зиёси бор.

Маълумки, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1967 йил 26 майда студентларнинг ёзги ишларини ташкил этишни яхшилаш ва уларнинг самарадорлигини ошириш тўғрисида чиқарган қарори студент-қурилиш отрядларига билдирилган катта ишонч бўлди. Партия ва ҳукуматимизнинг бу ишончини студент йигит-қизлар шараф билан оқлаб келмоқдалар.

В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигига тайёргарлик кенг тус олган ҳозирги кунларда республикамиз студент-қурилиш отрядлари аъзолари ҳам бу кут- [illegible] номидаги Тошкент Давлат педагогика институти студентларининг республикадаги барча олий ўқув юртлари студентларига мурожаатида. Дарҳақиқат, Тошкент Давлат педагогика институти талабалари қимматли ташаббус кўтариб чиқдилар. Жумладан, табиат-география факультети студентлари Қарши чўлида учинчи меҳнат семестрини ўтказиб, икки кунлик иш ҳақларини қишлоқларда қуриладиган мактаблар фондига ажратишга қарор қилдилар.

Институт комсомол комитети шунга оид тадбирлар ишлаб чиқди. Студент-қурилиш отряди аъзолари «Каршистрой» суғориш системаси, «Главташкентстрой», Тошкент тўқимачилик комбинати, «Таштекстильмаш», консерва заводларида меҳнат қилади. 800 студент эса шаҳар атрофидаги мактаб лагерларида иш олиб боради.

Дарвоқе, олий ва ўрта махсус ўқув юртлари студентлари жасорат майдонига бирин-кетин отланмоқдалар. «Ўзбекистон» қурилиш отряди аъзолари бу йил 6,5 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажаришга қарор қилдилар. Шунингдек, 0,5 процент қурилиш материаллари тежаб қоладилар. «Ленин отряди», «Ленин бригадаси» номини олиш учун ўзаро мусобақа ташкил этилади.

Шу кеча-кундузда жойлардан хушхабарлар келиб турибди. Тошкент Давлат университети комсомол комитети «Ҳар бир студент—қурувчи» деган шиорни ўртага ташлади. 450 дан зиёд студент Нукусда, 200 га яқин киши Кемероводаги темир йўл қурилишида, мингдан зиёд йигит-қиз эса «Главташкентстрой» ва Ўзбекистон ССР алоқа министрлигига қарашли объектларда. Сирдарё педагогика институтининг «Гулистон» студент-қурилиш отряди аъзолари эса 2-кўчма механизацияланган колоннада, мазкур институтнинг «Дўстлик» отряди Ленин номли колхозда клуб ва янги мактаб бинолари қурилишида, Тошкент политехника институти студентлари Сирдарё областининг Янгиер ва Мирзачўл районларида, «Голодностепстрой» ва «Ўзбекгидроэнергострой» д.а. Тошкент халқ хўжалиги институти студент-қурилиш отряди аъзолари Бухоро—Марказ газ қувурида, темир йўл транспорти инженерлари, медицина институтлари студентлари Самарқанд-Қарши темир йўли, Тошкентдаги 3, 4 ва 153-қурилиш трести бригадалари сафида, Мурунтовда, Красноярск ўлкаси қурилишларида қатнашадилар. Кўриниб турибдики, кўнгиллилар беҳисоб.

Ленин студент-қурилиш отрядларидаги баъзи нуқсонларни ҳам айтиб ўтмаслик нотўғри бўлур эди. Очиғини айтганда, бундай нуқсонлар отрядларни тузиш ва ишлаб чиқариш фаолиятига тайёрлашдек ишга айрим комсомол комитетлари маъсулиятсизлик билан қараганликлари туфайли содир бўлмоқда.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, Ўзбекистон ССР Қурилиш ва қишлоқ қурилиши министрликлари системасида ишлаётган отрядларга ниҳоятда мураккаб шароитларда меҳнат қилишга тўғри келмоқда. Ўтган йилги тажриба шуни кўрсатдики, бинокорлик материаллари ва механизмлар ўз вақтида етказиб берилмаётир. Бу вақтнинг беҳуда исроф бўлишига олиб келади, интизомни бўшаштиради ва табиийки, студентлар ўз кучларини тўла намойиш қила олмайдилар. Биз ўтган йили студент-қурилиш отрядлари учун иш фронтини яхши ташкил этган транспорт қурилиш министрлиги, сув хўжалиги министрлигидан чексиз миннатдормиз.

Ҳа, В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги арафасидаги йилни зарбдор суръатлар билан нишонлаш комсомолнинг шарафли ишидир. Шу сабабли бўлажак педагог қурилиш майдони қилиб мактаб биноси қурилишини, шифокор студент эса узоқ қишлоқдаги касалхонани танлаяпти. Шу сабабли ҳам олий ва ўрта махсус ўқув юртлари студент-қурилиш отряди аъзолари «Ўз меҳнатимиз ва ўз ишимиз билан партия ва ҳукуматнинг ишончини оқлаймиз ва меҳнат совғаларимизни В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишлаймиз» демоқдалар.

Д. АБДУРАЗЗОҚОВА,
Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

АНДИЖОН ОБЛАСТЬ ЯНГИЛИКЛАРИ

ПАРРАНДАЧИЛИК ФАБРИКАСИ

Ленин районидаги адирлар бағрида паррандачилик фабрикаси қурилмоқда. У республикадаги энг йирик паррандачилик фабрикаларидан бири бўлиб қолади. Янги фабрика битгач, бу ерда 200 мингдан ортиқ она товуқ боқилади. Ҳар йили ўрта ҳисоб билан 40 миллион дона тухум, 2 миллион дона бройлер — жўжа гўшти етиштирилади.

Фабрика қурилишига 32,5 миллион сўм ажратилди. Уни Андижондаги 24-қурилиш тресті ва 32-механизациялашган кўчма колонна коллективлари қурмоқдалар. Ҳозиргача ошхона, озиқ-овқат сотадиган ларек очилди. 6,5 километрлик йўлга асфальт ётқизиш ниҳоясига етай деб қолди. Бўлажак фабрика ишчилари учун 80 квартирали уй-жой биноси қурилиши қизғин олиб борилаётир. 8 хонали инкубатор қурилиши бошланди. Инкубаторда йилига 5 марта жўжа очирилади. Ҳар гал 400 мингтадан жўжа чиқарилади. Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги, Андижон область партия комитети ва область ижроия комитети фабрика қурилишини оталиққа олдилар.

МОНГОЛИЯ УЧУН

Андижон дизеллари жаҳон бозорига маълум. Ҳозир Андижон машинасозлик заводи 32 мамлакатга дизель, насос, универсал юклагич ва бошқа маҳсулотлар чиқаряпти.

Кейинги ўн йил давомида завод коллективи Монголияга 800 дан ортиқ «Т-62-1» маркали дизель, 150 та «С-245» маркали насос ва 300 минг сўмлик запас қисмлар экспорт қилди.

РАССОМЛИК УСТАХОНАСИ

Андижонда рассомлик устахонаси очилганига беш йил бўлди. Шу қисқа муддат ичида устахона рассомлари кўзга кўринарли ишларни қилдилар. Қатор корхоналар, мактабларга ажойиб стендлар, панно ва плакатлар тайёрлаб бердилар.

Устахона рассомлари «Олтин водий» ёшлик кафесига ранг-баранг нақшлар солдилар ва бадиий лавҳалар чиздилар. Рассом Пирматов доҳиймиз В. И. Ленин юбилейига ажойиб совға тайёрлаяпти. У «Ўрта Осиё хотин-қизлари Ленин ҳузурида», «Ўзбекистонда Совет ҳокимиятининг ўрнатилиши» деган лавҳалар яратмоқда.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ПАРТИЯ ТУРМУШИ»

Журналнинг 7-сони босмадан чиқди. Унда Коммунистик ва ишчи партияларнинг халқаро Кенгаши тўғрисидаги ахборот, Коммунистик ва ишчи партияларнинг Москвадаги халқаро Кенгашида КПСС делегацияси бошлиғи, КПСС Марказий Комитетининг Бош Секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Коммунистлар жипслигини мустаҳкамлаш учун, империализмга қарши курашни тағин ҳам юксалтириш учун» сўзлаган нутқи, Коммунистик ва ишчи партияларнинг Москвадаги халқаро Кенгаши қабул қилган «Ҳозирги босқичда империализмга қарши кураш вазифалари ҳамда Коммунистик ва ишчи партияларнинг, барча антиимпериалистик кучларнинг ҳаракат бирлиги» (Асосий ҳужжат), Коммунистик ва ишчи партиялар халқаро Кенгашининг «В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги тўғрисида»ги мурожаати, Коммунистик ва ишчи партиялар халқаро Кенгашининг «Вьетнамга мустақиллик, озодлик ва тинчлик!» Чақириғи ҳамда Коммунистик ва ишчи партиялар халқаро Кенгашининг бошқа ҳужжатлари эълон қилинган.

«Қўллаб-қувватлаймиз, маъқуллаймиз!» рубрикаси остида Ўзбекистон ССР фанлар академиясининг академиги, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Т. Н. Қориниёзовнинг «Замонамизнинг енгилмас кучи», В. Чкалов номли Тошкент авиация заводи цех партия ташкилотининг секретари С. Буланкиннинг «Тинчлик ишига ҳиссамиз», Москва районидаги Киров номли колхоз раиси А. Ҳайдаровнинг «Бирлик, интернационализм енгади» сарлавҳали мақолалари берилган.

ПАРТИЯ АХБОРОТИ

● ТАЖРИБА УМУМЛАШТИРИЛДИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XV пленуми қарорлари асосида комсомолга партия раҳбарлигини янада яхшилаш вазифалари Урганч шаҳар партия комитети пленумида кенг муҳокама қилинди.

Пленумда қилинган докладда ва музокараларда уйсозлик комбинати ва тепловоз депоси бошланғич партия ташкилотларининг комсомолга раҳбарлик қилиш соҳасидаги ибратли тажрибалари умумлаштирилди, навбатдаги вазифаларга кўпроқ эътибор берилди.

Пленум В. И. Ленин юбилейи шарафига олинган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлигини ҳам муҳокама қилди.

● ЯНГИЛИК ИЖОДКОРЛАРИ

Хива шаҳридаги 2-қурилиш бошқармаси, тикув фабрикаси ва пахта тозалаш заводи ихтирочилик, рационализаторлик таклифларини жорий этиш туфайли катта иқтисодий фойда кўрмоқда. Лекин қатор корхоналарда янгиликка йўл очиб берилмаётир, рационализаторлик ҳаракати кенг авж олдирилмаётир.

Бошланғич партия ташкилотларининг ихтирочилик, рационализаторлик ҳаракатига етакчилик ролини ошириш масаласи Хива район партия комитетида муҳокама қилиниб, муҳим тадбирлар белгиланди.

● КОММУНИСТЛАР — ФЕРМАГА

Колхоз партия комитети чорвачиликка раҳбарликни тубдан яхшилаши, ферма бошланғич партия ташкилоти фаолиятини кучайтириши, қолоқ участка бўлган чорвачилик фермалари коммунистлар ва малакали кадрлар билан мустаҳкамланиши керак.

Шовот район партия комитети бюросида «Правда» колхози бошланғич партия ташкилотининг чорвачиликка раҳбарлиги чуқур таҳлил қилиниб, юқоридаги вазифа қарорда кўрсатилди. Райком қарори асосида ёш, ташаббускор коммунистлар фермага ишга ўтдилар.

● ДЕПУТАТНИНГ БУРЧИ

Сайловчиларнинг наказлари қандай бажариляпти? Қишлоқ Советлари депутатлари фаолиятини активлаштириш борасида нималар қилишлари зарур?

Янгиариқ район партия комитети бюроси бу масалани муҳокама қилганида, асосий эътиборни қишлоқ қурилиши, аҳолига маданий-маиший хизматни яхшилаш вазифаларига қаратди. Сарапаён ва Куйбишев қишлоқ Советлари депутатларининг диққатга сазовор ташаббуслари маъқулланди.

ЯНА, ҚИШЛОҚҚА

Саиджалол оёққа турган беморлардан бирини кузатаркан:

— Мана, отахон тузалиб қолдингиз, энди ўзингизни эҳтиёт қилинг. Айниқса, сизнинг ёшингиздагилар кун тартибига қатъий риоя қилишлари лозим, деди.

Бемор врачнинг бу сўзларини жон-қулоқ бўлиб эшитиб, миннатдорчилик билдирди:

— Сенга катта раҳмат, дўхтир болам! Таърифинг бутун қишлоққа ёйилганича бор экан. Гапни лўнда қилиб айтганда кўнглингнинг енгиллиги рост экан. Бўлмасам, кимларга боқизмадим, дейсан.

Ота унга яқинроқ борди-да, қўлини қисиб, ўз ўғлидек бағрига босди.

Ҳа, Саиджалол Баҳромов ана шундай — кўпчиликнинг эътиборини, обрўйини қозонган врачлардан. Врач бўлганда ҳам шаҳардаги катта дангиллама биноларга жойлашган клиника ёки касалхоналарда эмас, балки қишлоқда хизмат қилишни жон-дилдан севади. У, қишлоқ врачи бўлишни, ўз ҳамқишлоқларини даволаб, мушкулларини осон қилишни ёшликдан орзу этди. 1962 йили Тошкент медицина институтини муваффақиятли тугатгач, даволовчи врач бўлиб ишлай бошлади. Умидли шифокорнинг қишлоқ касалхонасида икки йил давомида қўлга киритган тажрибалари ўқишни давом эттиришга, билим чўққиларини мукаммал эгаллашга чорлади. Саиджалолдаги билимга ташналик, ўқиш-ўрганишга бўлган иштиёқни кўрган Оққўрғон район соғлиқни сақлаш бўлимидаги ўртоқлар уни Ўзбекистон гемотология ва қон қуйиш илмий-текшириш институтига киришни тавсия этдилар.

Яна имтиҳон, яна ўқиш. Серҳаракат ва синчков Саиджалол тезда бу ердагиларнинг ҳам эътиборини қозонди. Тажрибали олим, профессорлардан таҳсил олди, уларнинг раҳбарлигида иш кўрди. Институт — катта даргоҳнинг ижодий лабораториясида қон касаллиги билан оғриган турли беморларни даволашда фаол иштирок этди, изланди, ўрганди.

1968 йил — Саиджалол учун унутилмас бахт, катта шодлик келтирди. У, устози—профессор, медицина фанлари доктори, республикада хизмат кўрсатган фан арбоби А. Николаевнинг бевосита раҳбарлигида медицина фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун «Лейкоз қон касаллиги» мавзуидаги диссертациясини муваффақиятли ёқлади.

Ёш олим яна далани қумсади, ўз жонажон қишлоғига олим бўлиб қайтди. Ҳозир у район марказидаги касалхонада ички касалликлар бўйича шифокорлик қилмоқда. Саиджалол ҳали ёш, эндигина ўттиз баҳорни кўрди. У ҳозир Навоий номли колхозда истиқомат қилса-да ўз устозлари, институт коллективи билан доимий алоқа боғлаб, илмий тадқиқот ишларида озми-кўпми ҳисса қўшишга ҳаракат қилаётир.

Саиджалолнинг қишлоққа қайтиши дала шунқорларини беҳад қувонтирди.

С. КАРИМОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач.

УНИВЕРСИТЕТНИ ТАМОМЛАБ ЧИҚИШДИ

Каттақўрғонда жамоатчилик асосларида ташкил этилган ишчи-қишлоқ мухбирлари университетида битирувчиларнинг биринчи маросими ўтказилди. Маҳаллий кўп тиражли ва деворий газеталар активларидан 54 киши университетни битириб чиқди. Улар икки йил мобайнида совет матбуоти тарихи, газета иши практикаси ва газета жанрлари юзасидан лекциялар тинглашди. (ЎзТАГ).

ЯНГИ БОСМАХОНА

САМАРҚАНД, 17 июль. (ЎзТАГ). Шаҳар яқинидаги Жума посёлкасида энг янги машина-ускуналар билан таъминланган босмахона қурилиши тамомланди. Областнинг ана шу биринчи полиграфия корхонасида район газетасидан ташқари китоблар ҳам босиб чиқарилади.

СУРАТДА: Қўқон пайпоқ-трикотаж фабрикасининг пешқадам тўқувчиси Хадича Ҳотамова. У саккиз йилдан буён шу ерда ишлаб касбдошларига ҳар жиҳатдан намуна бўлиб келмоқда.
А. ТУРАЕВ фотоси.

МАТЕРИАЛЛАРИМИЗ ИЗИДАН

УСТА ПУЛИ

«Совет Ўзбекистони» газетасининг 1969 йил 27 июнь сонида босилган «Уста пули» сарлавҳали кичик фельетонда Октябрь районидаги 171-мактаб раҳбарларининг ножўя хатти-ҳаракатлари танқид қилинган эди. Жумладан, улар мактаб ремонти учун ота-оналардан пул тўплаганлар.

Кичик фельетонга Тошкент шаҳар халқ маорифи бўлимидан олинган жавобда бундай дейилади: текширишда кичик фельетонда келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. Якуни халқ маорифи бўлимининг кенгайтирилган советида муҳокама қилиниб, мактаб директори С. Ҳошимовага қаттиқ виговор эълон қилинди. Тўпланган маблағ эгаларига қайтарилди. Айрим синф раҳбарларининг ноўрин қилмишини педагогика советида муҳокама қилиш лозим топилди. Мактаб ремонти учун ота-оналардан пул йиғишдек нотўғри фактга бефарқ қараганн учун район халқ маорифи бўлими мудирининг ўринбосари Абзалов огоҳлантирилди. Барча район халқ маорифи бўлимларига кичик фельетонни кенг муҳокама қилиш ва тилга олинган кўнгилсиз фактнинг такрорланмаслигига қаратилган чоралар кўриш топширилди.

ХАТЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

АЖАБ ҲАНГОМА

Р. Раҳмонов қариндошларидан бирига йўллаган шошилинч телеграммани Ахси алоқа бўлимининг бошлиғи М. Мелиев қабул қилиб олди. У ўз навбатида телеграммани даҳлдор кишига топшириш учун Киров номли колхоз почтальони Қорабоевага берди. Лекин ижросини текширмади. Почтальон шошилинч телеграммани орадан икки кун ўтгандан кейингина эгасига берди. Р. Раҳмонов ҳақли равишда ранжиб, «Совет Ўзбекистони» газетаси редакциясига шикоят аризаси ёзди. Редакция аризани Наманган район алоқа узелига юбориб, келтирилган фактларни текшириб кўришни илтимос қилди. Олинган жавобда бундай дейилади.

Текширишда шикоят аризасида келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. Хизмат вазифасини ўташга совуққонлик билан қараб, бепарволикка йўл қўйгани учун Ахси алоқа бўлимининг бошлиғи М. Мелиевга виговор берилди. Почтальон Қорабоеванинг ўрнига бошқа кишини тайинлаш колхоз правлениесидан сўралди.

ЛЕНИН ҲУЗУРИДА

Мамлакатимизнинг бош майдони — Қизил майдонга келганингизда сизни ҳар сафар ажиб бир туйғу чулғаб олади. Сиз шу ердан туриб жаҳоннинг ҳамма томонларига нигоҳ ташлагандек бўласиз, босиб ўтган ҳаёт йўлингизга яна бир назар соласиз, кўрган яхшиликларингизни, ҳали қилиб улгурмаган ишларингизни эслайсиз.

Ленин Мавзолейи. Зиёратчиларнинг охири кўринмайди. Қаҳратон қиш ҳам, жазирма иссиқ ҳам, жала ҳам, туман ҳам, хуллас ҳеч нарса уларни тўхтата олмайди. Ҳамма ҳам бу ерга—Ленин ҳузурига келиб зиёрат қилишни бахт деб билади.

Мен Шимолга, Шарққа ва чет элларга узоқ сафар олдидан шу Қизил майдонга, Мавзолейга келиб юрак-юракдан «кўришгунча», деб хайрлашган ишчилар, инженерлар, врачларни кўп кўрганман. Совет космонавтларининг фазога учиш олдидан Мавзолейга келиб, Ильич билан хайрлашишлари одат тусига кириб қолди. Уларнинг старт йўли Бойконурдан эмас, балки Қизил майдондан, Мавзолейдан бошланади. Юрий Гагарин ва Герман Титов, Валентина Терешкова ва Валерий Биковский, Владимир Комаров ва Константин Феоктистов, Борис Егоров ва Алексей Леонов, Павел Беляев ва Андриан Николаев, Павел Попович ва Георгий Береговой, Владимир Шаталов ва Борис Волинов, Алексей Елисеев ва Евгений Хруновлар узоқ сафарга шу ердан отланганлар.

Ленин шундай кунлар ва соатлар ҳам бўладики, тез оқувчи одамлар дарёси бирдан тўхтаб қолади. — Улуғ даргоҳга киритиш вақтинча тўхтайди. Лекин шунда ҳам Мавзолейнинг олди жуда гавжум бўлади. Одамлар фахрий қоровулнинг алмашиниш пайтини кутиб, шу тантанали дақиқаларни ҳаяжон билан кузатадилар.

Ленин Мавзолейига кираверишда доим қоровул туради. Икки солдат карабин ушлаб турган бўлади. Бу ер юзидаги энг фахрли вахта — Пост № 1 дир. Спасск минораси дарвозасидан Мавзолейгача роса уч юз қадам. Ҳар соатда Совет Армиясининг уч жангчиси Спасск минораси дарвозасидан соат бонгидан роса икки минут 45 секунд олдин чиқиб келади. Уч киши баравар шаҳдам қадам ташлаб боради. Уларнинг эгнида кулранг шинель, елкаларида кўк погон, фуражкаларида қизил юлдузчалар порлайди. Улар Мавзолейга, Ленин ҳузурига бормоқдалар. Оч кулранг пиллапоя трибуналар, учли Кремль деворлари ёнидан. Октябрь қаҳрамонлари ва революциянинг ажойиб арбобларининг қардошлар мозори ёнидан ўтиб борадилар. Жангчиларнинг қадами дақиқалар билан ўлчанган. Шу минут ва дақиқалар ичида, юксак ҳарбий шон-шарафнинг шу қисқа парадида улар белгиланган 340 қадамни айни вақтида ўтадилар. Сиз уларнинг аниқ ва далил қадамларини, ўнг қўлларининг бир меъёрда силкиниб боришини эшитиб турасиз. Улар Лениннинг улуғ мақбарасига томон борадилар. Пештоқида порлаб тургандек қизил ҳарфлар билан «Ленин» деб ёзилган Мавзолейнинг қора эшиклари олдида бу уч солдат тўхтаганда, Кремль курантларининг оромбахш овози мамлакат ҳаётида янги соат бошланганлигидан дарак беради. Курантлар иккинчи бор бонг урганда, қоровулнинг алмашиниш маросими бошланади. Уч солдатнинг бири секингина: «смена, шагом марш!» деб команда беради. Шунда алмашинишга келгандар № 1-постга қоровулликка турадилар.

Шу буюк шарафга эга бўлган солдатлар Ленин ҳузурида бир соат бўладилар. Уларни тўлқинлантирувчи, тантанавор жим-житлик чулғаб олади. Улар барҳаётликларида шундай шарафли вазифани бажаришга муяссар бўлганликларидан ўзларини бахтли санайдилар. Шу бир соат уларнинг ҳаётида, болаларининг, набираларининг ҳаётида абадий қолади. Улар Ленин ҳузурида бўлишган, улуғ мақбара ёнида қоровул бўлиб туришган.

Бундан 45 йил муқаддам, 1924 йил 26 январда — Владимир Ильични дафн этишдан бир кун олдин Москва шаҳар гарнизони бошлиғининг буйруғи билан Ленин Мавзолейи олдида фахрли қоровул таъсис этилган эди. 1924 йилнинг 27 январидан бошлаб эса Бутуниттифоқ Марказий Ижроия Комитети номли Кремль командирлар мактабининг курсантлари биринчи бўлиб шу шарафли вахтада тура бошладилар.

Кремль курсантлари... Бу курсантлар Совет ҳокимиятининг биринчи йилларида ўзларини кўрсатганлар. 1918 йил сентябрининг охирида латиш ўқчилари ўрнига Биринчи пулемётчи курсларининг курсантлари (кейинчалик Бутуниттифоқ Марказий Ижроия Комитети номли мактабга айлантирилди) ҳарбий сабоқ олиш билан бир вақтда Кремлда, Халқ Комиссарлари Советига кираверишда, В. И. Ленин кабинети ёнида соқчилик ҳам қилишган.

Кремлнинг ўша вақтдаги коменданти П. Мальков бундай деб эслайди:

«Владимир Ильич кабинет ва квартира ёнида постда турган соқчиларга жуда илиқ ва самимий муомалада бўларди. Улар билан юракдан суҳбатлашарди, уларнинг ёнидан ўтиб кетаётганда эса албатта мулойимлик билан саломлашарди... Соқчилар Владимир Ильични юздан яхши танишарди. У ҳам, одатда, Кремлга пропускасини кўрсатмай кириб чиқаверарди. Шунинг учун Ильич Кремлдан чиқиб кетаётганда аксарият пропускасини ўзи билан бирга олмасди. Бир куни у Кремлдан чиқиб кетган вақтда соқчилар алмашиб, ўша вақтда транспорт учун очиқ бўлган Спасск дарвозаси постига Ильични юздан танимайдиган соқчи туриб қолган. У Ленинни тўхтатди. Пропускаси бўлгани учун шоферга рухсат бердию, Ильичга: қўймайман!, деб туриб олди.

Ильич қоровул бошлиғига телефон қилиш учун уни зўрга кўндирди... Қоровул бошлиғи Ильични таниб қолиб, жуда ҳижолатда қолди, Ленинни қўйиб юборишни буюрди ва дарҳол менга қўнғироқ қилиб, гап шундай бўлди, энди жанжал чиқмаса деймани!— деди. Телефон трубкасини энди қўювдимки, Ильич қўнғироқ қилиб қолди:

— Ўртоқ Мальков, — деди у, ҳозир Спасск дарвозаси ёнида постда турган соқчини эътиборга олиб қўйсангиз. Яхши ўртоқ экан, бурчини жуда яхши биларкан, хизматни ҳам қойил қиларкан».

Хизматини ана шундай бажараётган бундай кишилар орасида Кремль курсантлари — совет тузумига, Коммунистик партияга чексиз содиқ бўлган ишчилар, большевиклар бор эдилар. Улар мамлакатимизнинг бош пости бўлган №1-постда биринчи бўлиб турдилар. Бутуниттифоқ Марказий Ижроия Комитети номли мактабнинг кўпгина собиқ курсантлари: икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари А. И. Родимцов, С. Ф. Шутов, А. А. Головачев, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари А. Ф. Шчеглов, В. Я. Будновлар кейинчалик машҳур ҳарбий саркарда бўлиб етишдилар.

1935 йилдан бошлаб В. И. Ленин Мавзолейи ёнида Кремль гарнизонининг солдатлари фахрий қоровулда тура бошладилар. Энг матонатли, энг интизомли бу солдатлар мамлакатимиз турли миллат халқларининг фарзандларидир. Улар орасида руслар, украинлар, белоруслар, ўзбеклар ва тожиклар бор....

...В. И. Ленин Мавзолейининг кўриниши илгарилари ҳозиргидек эмас эди. Аввал ажойиб совет архитектори А. В. Шчусевнинг лойиҳаси билан ёғоч монумент қўйилган эди. Ўша вақтда Мавзолей қурилишига атиги уч кун ажратилган бўлиб, бу қисқа вақт ичида мақбара лойиҳасини тайёрлабгина қолмасдан, уни қуриб улгуриш ҳам керак эди. Архитектурага кўра Мавзолей оддий ва улуғвор бўлиб, Қизил майдон ва Кремль деворлари ансамблига сингиб кетиши керак эди. «Мен Мавзолейнинг силуэти баланд бўлмай, балки поғонали шаклда бўлиши керак, деган фикр билдирдим, деб эслайди меъмор. Мавзолейнинг пештоқига оддий бир сўзни, бутун меҳнаткашлар оммаси учун қадрдон бўлган Ленин деган бир сўзнигина ёзишни таклиф қилдим».

Ўша мотам кунларида Москвада 28 даража иссиғига совуқ бўлишига қарамай, қурувчилар кечаю-кундуз, улуғ доҳийни сўнгги йўлга кузатиш учун келган одамлар оқимини кўриша бошлаган пайттача ишладилар.

Лекин, кишини ҳайрон қолдирарли даражада тез муддатда бунёд этилган бу Мавзолей вақтинча эди. Шунинг учун А. В. Шчусев тезда мақбаранинг янги лойиҳасини тузишга киришди. Бу иншоот ўша йилнинг биринчи май кунларида тайёр бўлди. 1929 йилда Совет ҳукумати доимий пишиқ монумент бунёд этиш ҳақида қарор чиқарди. Демак ҳозирги Мавзолей бундан қирқ йил илгари бунёд этилгандир.

Закавказье республикалари, Белоруссия, Ўзбекистон, Туркманистон ва Тожикистон ҳам Мавзолей қурилишига турли хил гранит жинслари етказиб бердилар. Доимий монумент, В. И. Ленинга ёдгорлик 1930 йилнинг 7 ноябрь кунигача қуриб битказилди.

...Икки солдат ҳар соатда илгаригидек № 1-постга — ер юзидаги энг азиз вахтага — Ленин Мавзолейига шаҳдам қадам ташлаб келмоқда.

Бахтиёр солдатлар!

А. БЕРЕЗИН.

ЮЗ ЁШЛИ ШИФОХОНА

Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округининг Тошкентдаги госпитали юз ёшга тўлди. Маълумки, бу кекса шифохона ўлкадаги тўнғич медицина муассасаси бўлиб, замонавий тиббий хизмат кўрсатиш нуқтаи назаридан кўп йиллар давомида Тошкентдаги якка-ю ягона касалхона ҳисобланиб келди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясидан сўнг ҳарбий госпиталь мутлақо янги йўналиш билан юксала бошлади. Госпиталь базасида Ўрта Осиё Давлат университетининг қатор клиникалари бунёд этилди. Ана шу клиникаларда дастлаб госпиталь шифокорлари хизмат қилдилар.

Ҳозирги кунга келиб госпиталь Совет Армияси медицина шохобчалари ичидаги энг йирик марказлардан бирига айланди. Туркистон ҳарбий округи госпитали коллективи доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган бутун жамоатчилик кўригида актив қатнашиб, медицина хизматини янада такомиллаштириш ва юксалтириш учун курашмоқда.

Биз бу забардаст медицина коллективини юз йиллик юбилейи билан қизғин табриклаймиз, уларга бундан кейин ҳам олижаноб ишларида катта муваффақиятлар тилаймиз.

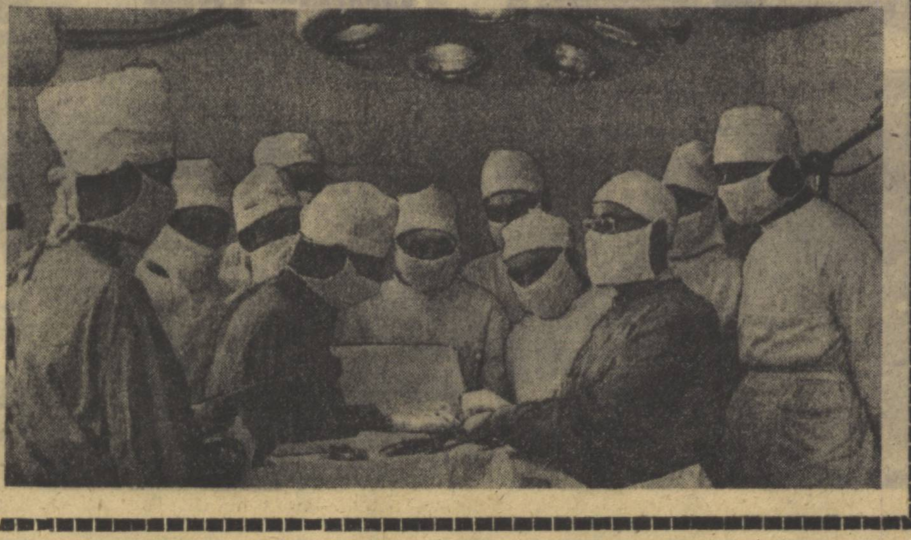

Суратда: медицина хизмати подполковниги, хирург М. Н. Орлов бошчилигида операция қилинаётган пайт.

И. Глауберзон фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи ҳарбий госпиталининг медицина ходимларидан бир группасига «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач» фахрий унвони бериш тўғрисида

Узоқ йиллик ва самарали шифокорлик иши учун ҳамда ҳарбий хизматчиларнинг сиҳат-саломатлигини сақлашдаги хизматлари учун қуйидаги ўртоқларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач» фахрий унвони берилсин:

Гохелашвили Отар Захарович — госпиталь филиалининг бошлиғи;

Жаворонкова Нина Николаевна — бўлим врачи;

Крижановская Нина Леонидовна — бўлим врачи;

Лемишченко Петр Павлович — госпиталь бошлиғининг ўринбосари;

Старикова Нина Николаевна — бўлим врачи;

Шифрин Залман Израилевич — бўлим мудири.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1969 йил. 18 июль.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

В. П. Годулянга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фармацевт» фахрий унвони бериш тўғрисида

Дорихона муассасалари системасида узоқ йиллар самарали ишлаганлиги ҳамда ҳарбий хизматчиларга дори-дармон етказиб беришдаги хизматлари учун Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи ҳарбий дорихонасининг бошлиғи Владимир Петрович Годулянга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фармацевт» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Р. САХИБОЕВ.

1969 йил. 18 июль.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ҳарбий хизматчилар сиҳат-саломатлигини сақлашдаги узоқ йиллик ва самарали ишлари ҳамда Қизил Байроқли Туркистон Ҳарбий округи ҳарбий госпитали ташкил этилганлигига 100 йил тўлиши муносабати билан госпиталнинг ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди.

ЧЎЛ КОРХОНАСИ

Қарши чўлида киевлик инженерларнинг лойиҳаси бўйича Ўрта Осиёда энг йирик ҳисобланган қурилиш материаллари ишлаб чиқарадиган комбинат бунёд этилмоқда. Бу корхона тўлиқ ишга тушгач, ҳар йили 493 минг кубометр темир-бетон, минглаб кубометр қоришма ишлаб чиқаради. Қурилиш жараёнлари, технология процессларидаги барча операциялар поток усулида бажарилиб, цех ва заводларда меҳнат илмий асосда уюштирилади. Комбинатнинг қуввати йил сайин ошиб боради.

Корхона ҳузуридаги ёғочни қайта ишлаш заводи конвейер усулида ишлайди. Ҳом ашё ва тайёр материалларни сақлаш базаси қурилади. Комбинатдаги ортиш-тушириш ишларини автомат юклагич бажаради. Комбинат қурилиш ташкилотлари билан марказлаштирилган усулда алоқа қилади.

Улкан комбинат қурилиши бошлангандан буён ўтган давр ичида иккита арматура цехи, қолип тайёрлаш устахонаси, пенобетон тайёрлаш узели, водопровод тармоқлари каби объектлар ишга туширилди. Бу йил охиригача авторемонт заводи, 500 машинага мўлжалланган база қурилиши ниҳоясига етказилди.

Айни кунларда «Каршистрой»нинг 5-қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлаб, улкан корхонани жадал суръатлар билан тикламоқда.

Р. УРОҚОВ.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

ОБУНАЧИЛАРГА ҲУРМАТСИЗЛИК

Ҳурматли редакция! Газета ва журналлар ҳаётимизнинг таркибий қисмига айланди. Хизмат жойимизга ишга боргунча ва ишдан кейин газета-журнал ўқимасак, ўша кунни кун ҳисобига қўшмаймиз. Чунки, жаҳонда бўлаётган воқеалардан хабарсиз қоламиз. Бунга йўл қўймаслик учун ҳар йили камида 5-6 номда газета-журналга обуна бўламиз. Ҳозир вақтли матбуот кирмайдиган бирорта хонадон қолмади.

Ўз хўжалигимни мисолга оламан. 1969 йил учун «Совет Ўзбекистони», «Ўқитувчилар газетаси», «Совет мактаби», «Математика в школе» ва бошқа номдаги газета ҳамда журналларга обуна бўлганман. Лекин ўша обунани вақтида ололмайман. Обуна ҳақи тўланган «Совет Ўзбекистони» газетасини эса йил бошидан буён почтальондан олганим йўқ. Ҳар куни киоскага чиқиб харид қиламан.

Яқинда Самарқанд шаҳридаги 36-алоқа узели бошлиғига учраб, қўлимдаги обуна ҳужжатларимни кўрсатдим ва масалани ижобий ҳал қилишда кўмак сўрадим. Афсуски, у нишн елка қисиб қўяқолди. Шундан кейин бошқа алоқа узелларига бордим. Афсуски, улардан ҳам қониқарли жавоб ололмадим. Бу воқеани айтишимдан мақсад шуки, кейинги вақтларда Самарқанд шаҳар алоқа узелларида аҳолига алоқа хизмати кўрсатиш ёмонлашиб қолди. Москва, Тошкент ва бошқа жойлардан алоқа узелларига юборилган газета-журналлар хоналарда қалашиб ётади, вақтида обуначиларга тарқатилмайди. Узель бошлиқлари икки гапининг бирида «почтальон етишмайди, транспортдан қийналяпмиз» деб қолишади. Уларнинг гапида ҳам жон бор. Шаҳар тобора кенгайяпти, янги кўчалар, хонадонлар пайдо бўляпти, обуначилар сони ортяпти. Бундай шароитда эскича услубда ишлаш билан халқ талабини қондириб бўлмайди. Шундай бўлгач, масалага дахлдор юқори ташкилот раҳбарлари аралашиб, обуначилар талабини қондириш чораларини кўришлари керак.

С. МАЖИДОВ.
Самарқанд районидаги 1-ўрта мактаб ўқитувчиси.

ПАРРАНДАЧИЛИККА ЭЪТИБОР ШУМИ

Тошкентнинг шундай ёнгинасида — Қорасув ва Ўртасарой паррандачилик фабрикаларида қарийб тайёр ҳолга келган батарея цехларидан иккитаси ярим йилдан буён фойдаланишга топширилмай турибди. Улар 30 кунлик жўжаларни алоҳида иқлим шароитларида етиштиришга мўлжалланган. 6-қурилиш тресги (бошқарувчиси ўртоқ Б. А. Зайцев) арзимаган сабабларни пеш қилиб қолган бор-йўғи 5 процент ишни шунча вақтдан буён чўзиб келмоқда.

Цехнинг ўз вақтида фойдаланишга топширилмаганлиги важидан паррандачиларгина эмас, пойтахт шаҳри аҳолиси ҳам зарар кўрмоқда. Ўтган ойлар мобайнида бу цехларда камида 20 минг жўжани вояга етказиш мумкин эди. Афсуски, қурувчилар бундай манфаатнинг борди-келдисини ҳисоблаб кўрмаяптилар. Оқибатда паррандачилик корхоналари қурилишлари ойдан-ойга, йилдан-йилга чўзиб юборилаётир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XV пленуми қарорларида чорвачиликка ва паррандачиликка бўлган муносабатни тубдан ўзгартириш, аҳолини гўшт, сут ва тухум билан ўз вақтида таъминлаб туриш учун зарур бўлган барча тадбирларни кўриш таъкидланган. Ҳозирги вақтда чорвачилик ва паррандачилик қишлоқ хўжалигининг зарбдор соҳасига айланди. Шунинг ўзиёқ паррандачилик фабрикалари қурилиши билан алоҳида шуғулланиш лозимлигини кўрсатиб турибди.

Бироқ кўпгина қурилиш ташкилотлари бу муҳим масалага панжа орасидан қараб келмоқдалар. Ваҳолонки, саноат усулида паррандачиликни ривожлантиришни яна ҳам тезлаштириш, арзон жўжа етиштиришни кенгайтириш муҳим вазифадир. 70 кунлик жўжанинг тирик вазни ўртача 1 килограммга тўғри келади. Уларни ўз вақтида парваришлаб бориш имкони яратилса, бундан ҳам яхши натижаларга эришиш мумкин.

Яқинда бир группа мутахассислар республикадаги паррандачилик фабрикалари қурилишининг аҳволи билан танишиб чиқишди. Шу нарса аниқландики, паррандачилик объектлари қурилишига совуққонлик билан раҳбарлик қилаётган ташкилотлар йўқ эмас. Масалан, республика Қурилиш министрлиги «Узптицепром»га қарашли корхоналар қурилиши иш ҳажмини камайтиришга уринмоқда. Бу борада паррандачилик корхоналари қурилиши учун ажратилган маблағларнинг 1969 йилда ўзлаштирилмай қолиш хавфи туғилмоқда.

Республика Қишлоқ қурилиши министрлиги мазкур объектларда ишларнинг аҳволи қай даражада эканлиги билан мутлақо қизиқмаяпти. Шу билан бирга, механизациялашган кўчма колонналарни малакали кадрлар билан таъминлашга ҳам бефарқ қарамоқда. Бу ҳол янги пойдевор қўйиладиган паррандахоналарда ишнинг чўзилиб кетишига, пировардида фойдаланишга топшириладиган объектларда графикларнинг бажарилмай қолишига сабаб бўлади. Шу йилнинг дастлабки 5 ойида пудратчи қурувчилар паррандачилар олдида катта қарздор бўлиб қолдилар. «Узптицепром» объектларида 6 миллион 244 минг ўрнига атиги 3 миллион 990 минг сўмлик иш бажарилди.

Паррандачилик корхоналари қурилишлари билан шуғулланувчи ташкилотлар Навоий паррандачилик фабрикаси қурилиши бинокорларидан ўрнак олсалар арзийди. Бу ерда бажарилаётган ишлар ҳажми ҳам, сифат кўрсаткичлари ҳам яхши. Лекин бошқа кўпгина объектлардаги аҳвол кишини ҳайратга солади. Кўчма механизациялашган колонналар ишидаги камчиликлар аҳолининг паррандачилик маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини бинокорлик ташкилотлари эътиборга олмаётганликларини кўрсатади.

Ўтган йили шундай ҳоллар ҳам рўй бериб турдики, паррандачилик хўжаликларидан қурувчилар бажариладиган ишлар ҳажмини аниқлаб олганларидан сўнг бу ишларнинг боришини ўз билганларича йўлга қўйдилар. Оқибатда нима бўлди? Паррандахоналар қурилиши чўзилиб кетди. Тиғиз жойлардаги жўжаларни бошқа биноларга олиб ўтиш иложи бўлмади. Шундай қилиб қурувчилар паррандачиларни доғда қолдирдилар. Бундай аҳволга ҳалигача барҳам берилгани йўқ. Қурувчилар бажариладиган ишларни ўзларича «фойдали» ва «бефойда» хилларга ажратиб олишган.

Тошкент фабрикаси паррандачиликни саноат усулида ташкил этишнинг тўнғич корхонаси эди. Афсуски, тўнғич корхонада ҳам ишлар ростмана йўлга тушириб юборилганича йўқ. Бу ерда қурилиш ишлари 8 йилдан буён ҳам номига бажарилиб келмоқда. Ажратилган маблағнинг учдан икки қисмига етар-етмасигина энди ўзлаштирилди. Республика Қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли ўртоқ Шайхов бошқараётган 23-қурилиш тресги бу аҳволни астойдил таҳлил қилмаётир. Иш шу зайилда олиб бориладиган бўлса Тошкент фабрикаси қурилиши 2-3 йилга чўзилиб кетиши эҳтимол.

Механизациялашган учинчи кўчма колонна объектларни кўпинча чала қурмоқда. Паррандачилик корхонаси қурилишида қайтадан бажарилиши лозим бўлган ишлар ҳажми 10 процентгача етади. Агар объектлар фойдаланишга топширилганидан кейин бундай камчиликлар бартараф қилинадиган бўлса яна 6-8 ой керак. Электр подстанция ва канализация иншоотлари қурилиши

«Совет Ўзбекистони» паррандачилик объектлари қурилишларида
◆ ◆

ҳам суст бормоқда. Фабрика территорияси ўйдим-чуқур бўлиб кетган. Тозалаш иншооти қурилиши бошланганига эса беш йил бўлди.

Ғаллаорол, Урганч, Гулистон паррандачилик фабрикалари қурилишларидаги аҳвол ҳам ачинарли. Қишлоқ Қурилиши министрлигига қарашли 15-, 21-, 22- трестлар умуман илғор деб ҳисобланади-ю, улар паррандачилик корхоналари қурилишини сустлаштириб қўйганликлари билан қизиқилмаяпти. Иш шу зайилда бўлса, бу трестларни нималарга асосан илғор дейишаркин? Паррандачилик фабрикалари қурилишларидаги ишни жадаллаштириб юбориш учун мазкур трестлар ҳеч қандай тадбир-чоралар кўрмаяптилар.

Тупроқ ишларини бажарувчилар ўз навбатида бинокорларни қийин аҳволга солиб қўймоқдалар. Паррандачилик фабрикалари қурилиши учун ажратилаётган участкалар кўпинча нобоп бўлади. Гоҳ тепадан жой кўрсатишса, гоҳ заҳ ерни тавсия қилишади. Бўстонлиқ паррандачилик фабрикаси худди шундай аҳволга тушиб қолди. Замонавий техника воситалари билан бундай қийинчиликларни енгиш мумкин. Аммо объектни фойдаланишга топшириш муддатлари ўтиб кетяпти. Янгийўл ва Андижонда шундай аҳволга дуч келинди.

Термиз ва Нукус паррандачилик объектлари қурилиши учун ажратилган жойлар ҳам талабга мутлақо жавоб бермайди.

Республика Қишлоқ хўжалиги министрлиги комплектлаш бошқармасининг иш усули ҳам бинокорларни чалғитмоқда. Паррандачилик фабрикаларида ўрнатилмаган янги ускуналар кўпайиб кетди. Ҳозир аввалдан келтириб қўйилган бундай ускуналар 2 миллион сўмликдан ортиқни ташкил қилади. Шундай бир пайтда қурилишлар жуда зарур бўлиб турган бункерлар билан таъминланмаяпти. Паррандаларни боқишда қўл келадиган комплекс механизация воситалари етишмайди.

Бизнингча, бундай камчиликларни барвақтроқ бартараф қилиш учун паррандачилик корхоналари қурилиши билан шуғулланувчи ихтисослашган қурилиш фирмалари ташкил қилиш мақсадга мувофиқ. Бундай ташкилотлар учун иш ҳажми етарли. Йилига 30 миллион сўмлик паррандачилик корхоналари қурилади. Бундай ҳол ихтисослашган қурилиш ташкилотларининг рентабель ишлаши учун кафолат беради.

«Узспецсельстрой» тресги тузилганлиги Қишлоқ қурилиши министрлиги ихтисослаштириш борасида дастлабки қадам қўйганлиги ва у яхши натижалар бераётганлигини тасдиқлайди. Бу трест теплица комбинатлари қурилиши билан шуғулланмоқда. Бу ихтисослашган қурилиш трестининг тажрибалари оммалаштирилиши лозим деб ҳисоблаймиз.

Ўзбекистон ССР Давлат план комитети ва Қишлоқ қурилиши министрлиги бу ҳақда бир қарорга келар деб ўйлаймиз. Шундагина жўжаларга жабр бўлмайди.

Д. ПОЛЕВОЙ.

МЕҲР ЧАШМАСИ

Бугун Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи Тошкент госпиталининг юз йиллик тўйи кенг нишонланади. Ўрта Осиёдаги бу тўнғич шифохонада кўплар қатори 1942 йилда ўзбек халқининг биринчи президенти, севимли оқсоқолимиз Йўлдош Охунбобоев ҳам даволанган эди.

Медицина хизмати капитани Искандар Раҳмонов ана шу тарихий факт асосида «ПРЕЗИДЕНТ ГОСПИТАЛДА» циклида бир қатор лавҳалар ёзди. Бунда совет кишиларига хос, биродарлик, одамийлик, қатъий ирода, камтарлик хусусиятлари, совет врачларининг меҳрибонлиги, инсонийлиги тасвирланади.

Фронтдан қайтгач, отанинг саломатлиги ёмонлаша бошлади. Шундай кунлар бўлар эдики, у баъзан тунлари мижжа қоқмай чиқар, лекин эрталаб барвақт ишига кетар, ўз соғлиги ҳақида ҳеч кимга оғиз очмас эди. У кундан-кун ранги кетиб, бемажол бўлиб қолган эди. Энди секин-секин қадам ташлар, дам ўтмай чой ичарди.

Ота ўз иш кабинетида баъзи ҳужжатларга қўл қўйиб бўлиб, Чирчиққа отланиб турган эди, эшик олдида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Усмон Юсупов кўринди. У тўладан келган гавдасига ёпишиб турган кулранг гимнастёркаси устидан тақилган юлдуз тамғали камарини чап қўли билан ушлаб, тез-тез юриб, унга яқинлашди.

— Шу келишда «Фарҳод»дан келяпман, — деди у ота билан кўришиб. Кейин ёқасини бўшатиб, терлаб кетган силлиқ бошини рўмолча билан арта бошлади.

— Қалай, ишлар тузукми? Битай деб қолдими? — Ота ёнидаги чойнакдан пиёлага чой қуйиб унга узатди, — ичинг, чанқаб келгансиз.

Юсупов пиёлани қўлига олиб, иссиқ чойни пуфлаб ичаркан, хурсанд бўлиб гапирди.

— Ишлар яхши кетяпти, Йўлдош ака. — Агар шу кетиши бўлса, муддатидан илгари ишга туширилса керак, деймаи. Халқимизнинг меҳнатсеварлигига қойилман. Кечаси-ю-кундузи ишлашяпти, азаматлар. «Қанча тезроқ битирсак, душманга шунча зарба бўлади» дейишади.

— Ҳа, нимасини айтасиз, Усмонжон, — деди Охунбобоев столга яқинроқ ўтириб, — халқимизнинг баҳоси йўқ. Урушга кетганларнинг ўрнини билдиришмаяптими, балли, уларга! Бизнинг кучимиз ҳам шунда! Халқсиз қаёққа борар эдик? Фарғона каналини олинг, Чирчиқни олинг. Оҳангаронни олинг, жазирамада далада ишлаётганларни олинг. Ҳаммаси қаҳрамон, ҳаммаси меҳнаткаш!

Юсупов отанинг нимадандир безовта бўла бошлаганини сезиб, унга тикилди. Ранги ўчган,ноилож ўтирибди.

— Тобингиз қалай, ака? Хомуш кўринасиз?

Охунбобоев ўзини дадил тутишга ҳаракат қилиб, секингина жавоб берди.

— Чойдан бошқаси ўтмайдида, Усмонжон. Бир тишлам нон есам, кўкракда тўп бўлиб қолади. Бир хил маҳалда анча пайтгача ҳиқичоқ тутади. Нима бўлдийкин?... — Унинг чеҳраси қайғули тус олди.

Отанинг аҳволидан ташвишга тушган Усмон Юсупов унга далда берди.

— Ҳеч нарса қилмайди. Меъдангиз бир оз сустлашгандир.

Охунбобоев қаддини бир оз кўтариб, стулга суянди-да, Юсуповга ҳижолат аралаш қаради.

— Бу ёқда даҳшатли уруш кетаётган бўлса-ю, мен бетобман деб ётсам, яхши эмас, Усмонжон. Докторларга дардингни айтсанг, дарров касалхонага ётқизишади, «дамингни ол» дейишади. Қошки бемалол ётадиган пайт бўлса.

Усмон Юсупов шу заҳотиёқ олдидаги телефон трубкасини олиб, Ҳукумат касалхонасининг бош врачига қўнғироқ қилди.

Кабинетга баланд бўйли, қоши кўзлари қоп-қора, қирра бурун, ўрта яшар бир киши кирди. Бу киши республикамиз ҳукуматининг бошлиғи А. Абдураҳмонов эди. У суҳбатга ҳалал бермаслик учун секин келиб Юсуповнинг рўпарасига ўтирар экан, отанинг эътирозини эшитиб қолди:

— Қўйинг Усмонжон, овора бўлманг, барибир ҳозир бормайман, иш кўп.

— Иш қочмайди, ака. Соғлиғингизни сақланг. Сиз темир эмассиз, ахир, ҳукумат одамисиз. Халқ учун, давлат учун кераксиз!

— Йўқ, йўқ! Ҳозир мавриди эмас, Усмонжон. Тузалиб қоларман.

Абдураҳмонов масалага энди тушунди. У отага назар ташлар экан, Усмон аканинг фикрига тўла қўшиларди.

Ўша куниёқ уни врачлар кўришди. Текшириш учун олинган қонда гемоглобин миқдори камайиб кеттани аниқланди. Рентген аппарати ёрдамида қизилўнгач ва ошқозон суратга олингач, бутун сир аён бўлди-қўйди.

Врачлар отани зудлик билан касалхонага ётқизиш кераклигини айтишди. Касалининг оғирлигига ақли етган сезгир оқсоқол бир лаҳза ўйга толгач, текшириш, даволаниш учун касалхонага ётишга мажбур бўлган эди.

Ўша вақтда Тошкентда кўпгина малакали врачлар бор эди. Ленинграддан, Ҳарбий Медицина академиясидан катта докторлар эвакуация қилиниб, Тошкент, Самарқанд госпиталларида ишлашарди.

— Мени Тошкент госпиталига ётқизинглар, — деди ота.

Искандар РАҲМОНОВ.

Ватаним — фахрим

ҚЎШИҚ ШАҲРИМ

Салом чет эллик нотаниш дўстим! Бизга ёзган хатингни олдик. Ўз шаҳринг, юртинг ҳақида тўлиб-тошиб ёзибсан. Хатингнинг сўнггида «бутун дунёга донги кетган Самарқанд тўғрисида маълумот берсанг» деб илтимос қилибсан. Илтимосинг бош устига. Аммо, аслида бу шаҳар хусусида сенга бирон олимми, ёки ёзувчими ёзгани маъқул эди. Чунки, бу шаҳар ҳақида биз ёш журналистлар сенга тўлиқроқ маълумот беролмасак керак, деб чўчиймиз. Майли, шундай бўлса ҳам Самарқанд тўғрисида ўз билганларимизни ёзайлик сенга.

Азиз хорижий замондошим! Самарқанд ер юзидаги энг қадимий шаҳарлардан бири эканлигини билсанг керак. Унинг пайдо бўлиш тарихи 25 асрдан ҳам зиёдлиги аниқланмоқда. Уни ер юзининг тўнғич шаҳарларидан бири — Римнинг бобоси дейишяпти олимлар. Самарқанд — кўп курашларда, жангларда чиниққан шаҳар. Искандар, Доро I, Чингизхон каби фотиҳлар Самарқандни йўқ қилмоқчи бўлдилар. Аммо Амир Темир даврига келиб, Самарқанд қайта тикланди. Ана шу даврдан бошлаб уни бутун дунё таний бошлади.

Самарқанд шаҳри хушманзара ва бойлиги билангина эмас, тарихий ёдгорликлари билан ҳам дунёга машҳур. Бу ерда ҳанузгача савлат тўкиб турган тарихий ёдгорликлар халқимизнинг ўтмишда ҳам меъморчилик санъатининг устаси бўлганлигидан далолат беради. Ана шу боболаримиздан қолган меъморлик ёдгорликларидан энг машҳури Шоҳизинда ансамблидир. Бу ердаги бинолардан энг машҳури Қусам ибн Аббос мақбарасидир. Афсоналарда айтилишича, Қусам арши аълога учиб кетган ва тирик эмиш. Шунинг учун ҳам Қусам мақбараси Шоҳизинда — «Барҳаёт шоҳ» дейилади. Қусам ибн Аббос Самарқандга 676 йилда келган ва шу ерда вафот этган. Унинг қабри VIII асрдан бошлаб зиёратгоҳга айланган. XII асрга келиб Қусам қабри ёнига мўътабар кишилар дафн этила бошланган.

Шоҳизинда ансамблида Улуғбекнинг кичик ўғли Абдулазиз, Қозизода Румий, Ширинбека, Шодимулкбегим, Туманбегим ва Ҳожа Аҳмад мақбаралари бор.

Шоҳизинда ансамбли XIV-XV асрларда ишланган биноларнинг ҳақиқий музейи ҳисобланади. Нафислиги ва хилма-хиллиги жиҳатдан Самарқанддаги меъморчилик ёдгорликларидан ҳеч қайсиси Шоҳизинда билан тенглаша олмайди.

«Қумлик жой» маъносини англатган Регистон майдонидаги ёдгорликлар Улуғбек ҳокимлик қилган даврда қурила бошлаган. 1417 — 1420 йилларда қурилган Улуғбек мадрасаси бадиий безалиши жиҳатдан Темир қурдирган биноларга ҳамоҳанг. Самарқанднинг қадимий ёдгорликлари ичида энг баланди (сақланиб қолган энг баланд чўққиси 36,65 метр) Бибихоним масжиди бўлиб, унинг айрим жойлари зилзила пайтида қулаб тушган.

Қадимнинг энг нодир меъморлик ёдгорликларидан яна бири Гўри Амир мақбарасидир. Темир, Мироншоҳ, Улуғбек каби сиймолар дафн этилган.

Булардан ташқари Самарқандда Оқ сарой, Руҳобод мақбаралари, Улуғбек расадхонаси, Ишратхона каби меъморчиликнинг нодир ёдгорликлари борки, улар азим шаҳарнинг бир вақтлар юксак маданиятга эришганидан далолат беради. Биз Самарқандда вояга етган, бутун дунё фанига улкан ҳисса қўшган Давлатшоҳ Самарқандий, Абдураззоқ Самарқандий, Арузий Самарқандий каби олимлар билан фахрланамиз.

Самарқанд бутун Шарқнинг ёқут кўзига айланди. Мана шу тарихий обидалар қадоқ қўлли халқимизнинг фахри, ғурури бўлиб қолди. Улар ўтмиш ватандошларимизнинг беқиёс санъатидан далолат беради. Шаҳримга меҳмон бўлиб келган ватандошингдан сўраб олсанг ҳам бўлади Самарқанднинг таъриф-тавсифини.

Замондошим! Октябрь инқилобининг зиёси Ватанимизни, жумладан табаррук Самарқанд шаҳримизни қайтадан яшартирди. Унинг ҳусни ойдек очилиб кетди.

Қадимий улкан миноралар билан замонавий муҳташам бинолар бир-бирига шундай ярашиб тушганки, кишига боғда неварасини етаклаб юрган нуроний чолни эслатади. Асрлар бир-бири билан шундай учрашмоқда. Асрлар бир-биридан таълим олмоқда.

Энг муҳими, Самарқанднинг тарихи ҳақида янги маълумотлар топилди ва топилаётир. Синчков, ўткир нигоҳли археолог олимларимиз шаҳар тилсимини очмоқдалар. Ленинграддаги Эрмитажга кирсанг тарихимизнинг ёрқин гувоҳларини кўрасан. Сен Самарқанднинг сурат ва маҳражи, яъни усти ҳам, таги ҳам шаҳар эканлигини эшитган бўлсанг керак. Ҳозир Афросиёбнинг фақат Кулолчилар маҳалласигина очилди, холос. Лекин шу ернинг ўзида ҳам халқимиз неча минг йиллар илгари ер ости сув қувурларидан, табиий музхоналардан ва бошқа техникадан фойдаланганлиги маълум бўлиб қолди. Деворга ишланган қуш қанотидаги сўғд ёзуви ҳам биз учун ниҳоятда қимматли.

Самарқанднинг обидалари бугунги кунда ҳар бир сайёҳ ва йўловчи диққатини ўзига жалб қилади. Уни ақл бовар қилмас даражада нафис ишланган нақшларига қараб, узоқ хаёл суради. Хаёлан ўтмишга саёҳат қилиб, авлод-аждодларимиз санъатига офаринлар айтади. Ер юзининг етти иқлимини кезиб чиққан сайёҳдан сўрасанг, бундай ажойиб обидаларни дунёнинг Самарқанддан бошқа ҳеч бир бурчагида кўрмадим, дейди.

Самарқандга келганлар унинг тарихий обидалари билан бирга бугунги жамолига ҳам мафтун бўлишади. Болгар журналисти С. Гацева шаҳарнинг гўзаллиги ва жозибаси ҳақида «Самарқанд — энг қадимий ва энг романтик шаҳар. Тошкент — ҳаётнинг ўзи, Самарқанд эса унинг қўшиғидир», деган эди.

Нотаниш дўстим! Шу кунларда бутун ўзбек халқи катта тўй арафасида турганлигини эшитган бўлсанг керак. Келаси йил ана шу муборак шаҳримизнинг 2 минг 500 йиллик тўйи нишонланади. Ҳозир тўй тантанасига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Юбилей кунларигача қадар шаҳримизнинг қиёфаси янада гўзаллашади, кўркамлашади. Бу ҳақда, балки алоҳида суҳбатлашармиз.

Минг марта эшитгандан, бир марта кўрган афзал, дейди доно халқимиз. Шунинг учун, яхшиси ўзинг шаҳримизга кел! Ана ўшанда Самарқанд билан янада мукаммалроқ танишасан. Бир умр хотирангда қолади у.

Сенга ҳурмат ва эҳтиром ила ўзбекистонлик дўстларинг.

Файзи ШОҲИСМОИЛОВ,
Маматқул ҲАЗРАТҚУЛОВ.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

МИС ЯНАДА КЎПАЯДИ

ВАРШАВА. Икки янги катта «Любин» ва «Пальковице» конлари Польша республикасининг халқ хўжалигига бу йил икки миллион тонна мис рудаси етказиб беради.

Халқ ҳокимияти барпо этилгандан буён ўтган 25 йил мобайнида мис чиқариш мамлакатда саноатнинг янги ривожланаётган тармоғи бўлиб қолди. Мис қуйиб чиқарувчи «Легница» заводи тўла қувват билан ишламоқда. Мис чиқарувчи иккинчи йирик корхона «Глогув» заводи қурилиши ҳам тез суръатлар билан олиб борилмоқда.

АРАТЛАР ЎҚИМОҚДАЛАР

УЛАН-БАТОР. Халқ Монголиясида ишчилар ва чорвадорларнинг умумий билимини ошириш тўғрисида Монголия Халқ революцион партияси IV съездининг қарорлари муваффақият билан амалга оширилмоқда. Улар учун жуда кўп доимий кечки, шунингдек мавсумда ишлайдиган мактаблар ва турли курслар очилган.

ЗАВОДНИНГ 20 ЙИЛЛИГИ

БЕЛГРАД. Карловаце шаҳрида буғ трубалари ва дизель двигателлари ишлаб чиқариш билан Югославияда машҳур бўлиб қолган «Юготурбина» бу йил ўзининг 20 йиллигини нишонлайди. Шу корхона коллективи, деб ёзади «Борба» газетаси, ўтган 20 йил мобайнида 100 га яқин буғ турбиналари, 700 та ғоят кучли дизель двигателлари ва юзлаб ҳар хил насослар ишлаб чиқарди. (ТАСС).

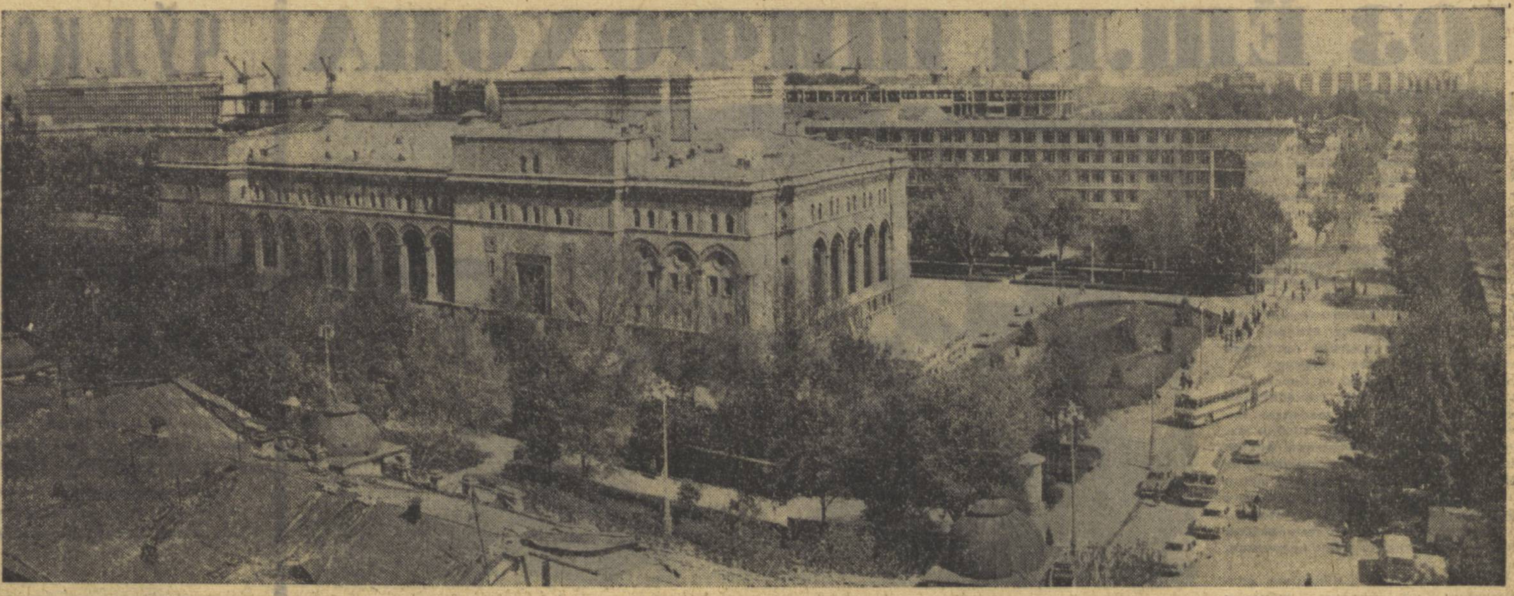

Суратда: Тошкент шаҳридаги Киров кўчасининг бугунги манзараси. И. Глауберзон фотоси.

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

ХАЛҚ ҒАЗАБИ

Телеграф фожиали хабар келтирди: Жанубий Кореяда Бирлашган революцион партия Сеул ташкилотининг раиси Ким Чжон Тхэ қатл этилди. У Американинг Жанубий Кореядаги зўравонлигига қарши, Пак Чжон Хининг диктаторлик режимига қарши мамлакатни тинч йўл билан бирлаштириш учун мардона кураш олиб борган эди.

Жанубий Корея қўғирчоқлари вахшиёна шафқатсизлик билан ватанпарварларнинг озодлик ҳаракатини бостиришга, халқ ғалаёнлари тўлқинини пасайтиришга уринмоқдалар. Аммо бундай уринишлар ҳеч қандай натижа бермаётир — Жанубий Кореяда кураш кескин тус олди.

Июль ойининг бошида Сеул кўчаларида Жанубий Корея студентларининг полиция билан шиддатли тўқнашувлари яна бошланди. Шундан кейин ғалаёнлар Тэгу, Чхончжинга ва бошқа шаҳарларга ёйилди. «Ғалаёнларни бостирувчи полиция»нинг махсус отрядлари коллеж ва университетларнинг студентлари билан чинакам жанг қилдилар. Қонли жанг вақтида полиция ходимларидан 500 дан ортиқ киши ярадор қилинди. Бир мингга яқин студент қамоққа олинди. Аҳолининг кенг табақалари студентларнинг ҳаракатларини қўллаб-қувватлади. Сеул университетининг студентлари баланд кўтарган кураш машъали, деб ёзган эди «Нодон синмун» газетаси, оммавий курашнинг қудратли алангасига айланмоқда.

Сеул хунтасининг Пак Чжон Хини учинчи марта президент лавозимига ўтказиш учун (Жанубий Кореяда амалда бўлган ҳозирги «конституция»га мувофиқ «президент» бу лавозимда сурункасига икки муддатдан ортиқ қололмайди) «конституция»га тузатиш киритмоқчи бўлган эди. Бу ҳол студентларнинг ғалаёнлари учун бевосита сабаб бўлди. Аммо Сеул қўғирчоқлари кўп йиллардан буён Вашингтоннинг фармойишига биноан ўтказиб келаётган ва миллат манфаатларига зид бўлган сиёсат Жанубий Корея аҳолисининг тўхтовсиз давом этаётган ҳаракатларига асосий сабаб бўлди.

Антикоммунизм — Сеул хунтаси ички ва ташқи сиёсатининг асосий негизидир. Пак Чжон Хи диктатураси ўрнатилганидан ўтган етти йил мобайнида демократияга қарши неча юзлаб қонун ва қарорлар қабул қилинди. Турма ва қамоқ лагерлари очилди, полициянинг оммавий таъқиб системаси ва айғоқчиларни ишга солиш системаси жорий қилинди, кўп киши қамоққа олинди, демократ арбоблар ва революционерлар суд жавобгарлигига тортилди, ватанпарварлар қатл этилди. Сеул режимининг разил манзараси ана шундай. Пак ва унинг қўл остидаги одамлар мамлакатнинг мустақиллиги учун ҳамда уни бирлаштириш учун курашаётган оппозицияни тор-мор келтириш мақсадида жандармерияни, армиянинг махсус бўлинмаларини, «хавфсизлик» отрядларини сафарбар қилмоқда. Америкалик босқинчилар Пак тўдасининг ана шундай «бошқариш» методларини ҳар томонлама қўллаб-қувватламоқдалар.

Шу йил июль ойида АҚШ мудофаа министрининг ўринбосари Д. Паккард Жанубий Корея «мудофаа министри» Им Чу Сек билан музокаралар олиб борди. Бу музокаралар Вашингтоннинг Узоқ Шарқдаги кескинликни янада авж олдириш режаларида Жанубий Корея режимига катта ўрин ажратиб берганлигини яна бир бор намойиш қилди. АҚШ Сеул армиясини қурол-яроғ билан таъминлаш учун қўшимча равишда 100 миллион доллар маблағ ажратди ва унга оғир қуролларни, шу жумладан, овоздан тез учадиган «Ф-4 Фантом» типидаги қирувчи-бомбардимончи самолётлар етказиб беришни ваъда қилди.

Пак ўз хўжайинлари олдида хушомад қилиш учун ҳар қандай йўллар билан интилиб, мамлакат территориясининг янгидан-янги районларини Қўшма Штатларнинг ихтиёрига топшириб қўймоқда. Америка матбуотининг хабарларига қараганда, Паккарднинг Сеулда ўтказган музокараларида Жанубий Кореянинг энг йирик ороли Чечжудода Американинг йирик авиабазасини вужудга келтириш масаласи қараб чиқилган. Пентагон япон халқининг талаби билан Окинава оролидан чиқиб кетишга тўғри келган тақдирда ана шу авиабазадан фойдаланмоқчи бўлади.

Сеул хунтасининг бошлиғи Вьетнам масаласини тинч ҳал этишнинг ашаддий душмани сифатида ном чиқарган. Ҳозирги вақтда Жанубий Кореянинг 50 минг солдати Жанубий Вьетнамда корейс халқининг манфаатларига тамомила зид бўлган мақсадлар учун жанг қилмоқда. «Нью-Йорк таймс» газетасининг ёзишича, Пак Жанубий Вьетнамда коалицияли ҳукумат тузилишига ва «ўз иттифоқчилари қўшинларининг ҳатто бир қисмини ҳам» Жанубий Вьетнамдан олиб чиқиб кетишга қатъий қарши чиқмоқда.

Америка қўшинлари ва Жанубий Кореядаги қўғирчоқ армия Корея Халқ Демократик Республикасига қарши доим иғвогарликларни уюштирмоқда. Ўтган йилнинг бир ўзидагина бир неча минг иғвогарлик уюштирилди. Сеул иғвогарлари демилитарлаштирилган зонада Шимолий Корея патрулларини доим ўққа тутмоқдалар, бу зона орқали диверсантлар юборишга уринмоқдалар, жосуслик мақсадида самолётларни учирмоқдалар ва «Пуэбло» типидаги кемаларни юбориб турибдилар. Корея Халқ Демократик Республикасига қарши қилинаётган қуролли иғвогарликлар, шунингдек Пентагоннинг Жанубий Кореядаги ҳарбий кучларни кўпайтираётганлиги корейс халқининг осойишталигига ва Узоқ Шарқдаги тинчлик ишига жиддий хавф туғдирмоқда.

Совет халқи коммунистик ва ишчи партиялар халқаро Кенгашининг Корея Халқ Демократик Республикаси ва бутун корейс халқининг Америка империалистлари ҳамда уларнинг Сеул қўғирчоқлари кирдикорларига қарши кураши билан жаҳон жамоатчилигининг актив бирдамлигини уюштиришга ундаб қилган даъватини қизғин маъқулламоқда. Совет кишилари корейс халқининг Америка қўшинларини Жанубий Кореядан олиб чиқиб кетиш тўғрисидаги ҳаққоний талабига қўшиладилар. Бу эса, мамлакатни демократик асосда тинч йўл билан бирлаштиришга эришишнинг асосий шартидир.

Жанубий Кореяда оммавий демократик ҳаракат кучайиб бормоқда. Босқинчиларнинг ёрдами ҳам полиция найзалари ва оммавий репрессиялар ҳам Пак Чжон Хи қўғирчоқ режимини мустаҳкам таянч билан таъминлай олмайди.

А. ПЕЛЕВИН. (ТАСС).

МОНГОЛ ТИЛИДА

УЛАН-БАТОР, 17 июль. (ТАСС). МОНЦАМЕ агентлиги хабар беради: В. И. Лениннинг КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институти босиб чиқарган қисқача таржимаи ҳоли Улан-Баторда монгол тилида нашр қилинди. Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг идеология бўлими китобга «Монгол халқи Ленин кўрсатган йўлдан бормоқда» деган янги бўлим киритди.

В. И. Лениннинг «Чет элдан мактублар»и ҳам монгол тилида оммавий тираж билан нашр қилинди.

«АПОЛЛОН-11» ПАРВОЗИ

НЬЮ-ЙОРК, 17 июль. (ТАСС). Ичида уч космонавт Н. Армстронг, Э. Олдрин ва М. Коллинз бўлган «Аполлон-11» космик кемаси икки кундан буён парвозини давом эттирмоқда.

Ер орбитасига, сўнгра эса Ойга учиш траекториясига чиқиб олгандан кейин космонавтлар телевизион эшиттириш сеансини ўтказдилар. Улар 100 минг километрлик масофадан Ернинг суратини бердилар.

Кеча кема бўлмаларини қайта қуриш вақтида космонавтлар ёрдамчи двигателлар учун ёқилғини бирмунча кўпроқ сарф қилиб қўйишди. Аммо парвоз раҳбарларининг айтишича, бу ҳол парвозни давом эттиришга катта таъсир кўрсатмайди.

Саҳар пайтида кема экипажи дам ола бошлади. Дам олиш тахминан 9 соат давом этди. Планга мувофиқ, кема траекториясини тўғрилаш кўзда тутилган эди. Парвоз раҳбарларининг қарорига биноан, зарурат бўлмаганлиги сабабли траектория тўғриланмади.

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ЛАМПА — ИОНЛАР МАНБАИ

Москвалик ихтирочилардан инженер И. А. Остряков билан врач Р. И. Воробьев микро иқлим вужудга келтиришда оригинал методларини «паст потенциалли ионлаш» деб атадилар.

Бу методнинг илгари маълум бўлган усуллардан нима фарқи бор? Ҳозирга қадар атмосферани ионлаш учун юксак электр потенциалларига эга бўлган асбоблар ишлатилиб келди. Медиклар эса бундай асбоблардан фойдаланишни қатъиян чеклаб қўйганлар.

Янги таклиф муаллифлари одатдаги электр чўғланиш лампаси тармоққа уланганида унинг колбасида чоғроқ манфий потенциал ҳосил бўлишини аниқладилар. Шу тахлитда лампочка автомат равишда саломатликка наф етказувчи манфий ионлар манбаига айланди.

Ихтирочилар электр лампа колбасини кичкина металл пиёлача билан таъминладилар ва уни дам водород перекиси (эркин кислород манбаи) билан дам йод билан тўлғаздилар. Ихтирочилар озгина манфий потенциал таъсирида буғланувчи дориворлар моддалар миқдорини ўзгартириб, хона атмосферасини «ҳаво витаминлари» билан бойитишга муваффақ бўлдилар. Шу тахлитда баайни тоғлик Бакуриани, Рига денгизи бўйидагидек микро иқлимлар вужудга келтирилди.

Паст потенциалли ионлаш ионларни «қайта дозалашга» барҳам беради. Шунинг учун ҳам мазкур процессни доимо назорат қилиб туришга эҳтиёж қолмайди.

А. ПРЕСНЯКОВ.

(ТАСС мухбири).
Москва.

ҚОЯ ТОШЛАРДАГИ ЁЗУВЛАР ЎҚИЛДИ

Турк қабилалари алла замонлардан бери Тяньшань тоғларида, Иртиш, Или дарёлари ва Сирдарё водийларида яшаб келганликларининг янги ёзув далиллари топилди. Қозоқ олимлари бу ердаги қоя тошларда ҳамда бундан 15-20 аср илгари ўйиб ишланган тош ёдгорликларида бир қанча қадимги турк ёзувларини топдилар.

Жамбул шаҳри яқинидаги Бурисой дарасидан топилган нарсалар тадқиқотчиларнинг зўр қизиқишларига сабаб бўлди. Бу ердаги ҳарфлар тошдаги ов манзаралари ва турли ҳайвонларнинг тасвирлари билан ёнма-ён турибди. Бу ҳарфлар тилшуносларга яхши маълум бўлган Талас-Урхун ёзувларининг ҳарфларига шунингдек қозоқ чўлларидаги кўчманчи чорвадорларда бўлган тамға белгиларига ўхшаб кетади. Мутахассислар бу топилдиқлар Талас-Урхун алфавитини турк халқлари келтириб чиқарганлигига қўшимча далил бўлиб хизмат қилади, деган фикрдадирлар.

Қозоғистонда Иртиш ва Сирдарё водийлари ўртасида жами 20 дан ортиқ қадимги турк ёзувларининг ёдгорликлари топилди. Ҳозирча олимлар уларнинг бир нечасинигина ўқишга муваффақ бўлдилар. Қозоғистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Г. Мусабоев. Или дарёсининг юқори қисмидаги тош ёдгорликдан эрамиздан тахминан тўрт аср илгариги даврга оид ёзув топди. Бу нарса қадим замонларда ягона турк давлати бўлганлигидан далолат беради. Или дарёсининг унумдор водийси шу давлат маркази бўлиши эҳтимол. Мусабоевнинг фикрига кўра, ёзув сўзлари ва уларнинг шакллари энг аввалги даврдаги турк тиллари учун характерлидир.

В. ГАНЖА.

(ТАСС мухбири).
Олмаота.

Редактор ўринбосари: Х. ЕДГОРОВ.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

21 ИЮЛЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 — Кўрсатишлар программаси, 18.35 — Рус тилида болалар учун кинофильм, 18.45 — Тележурнал 19.45 — Теляянгиликлар, 20.00 — Кўрсатишлар программаси, 20.10 — Теляянгиликлар, 20.30 — Ғаллакорларнинг меҳнат рапортлари, 20.50 — Телетеатр: **«Ака-ука Ершовлар»** (учинчи қисм). 22.30 — Москвадан футбол бўйича **«Спартак»** (Москва) — **«Насиональ»** (Уругвай) учрашуви олиб кўрсатилади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — **Москва кўрсатишлари,** 18.00 — **Тошкент ўқув кўрсатишлари программаси,** 19.55 — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — **Душанба кўрсатишлари.**

22 ИЮЛЬ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

14.45 — **Москва кўрсатишлари,** 18.30 — **Тошкент кўрсатишлари** программаси, 18.35 — **«Юлдузча»** тележурнали 19.10 — Рус тилида теляянгиликлар, 19.25 — **«Андижон сув омбори»,** 19.45 — **«Кино ҳақида суҳбатлашамиз»** 20.45 — Кўрсатишлар программаси, 20.55 — Ўзбек тилида теляянгиликлар, 21.10 — Музикали эшиттириш 21.45 — **«Пропагандист»** тележурнали, 22.10 — **«Трест» операцияси»** (телефильмнинг иккинчи серияси).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — **Ўқув кўрсатишлари,** 19.55 — **Москва кўрсатишлари.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — **Тошкент кўрсатишлари.**

23 ИЮЛЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — **Москва кўрсатишлари,** 18.30 — **Тошкент кўрсатишлари** программаси 18.35 — **Рус тилида теляянгиликлар.**

Ўзбек тилида 19.45 — **Матбаачиларнинг янги марралари,** 19.05 — **Рақс ўрганамиз,** 19.45 — Теляянгиликлар. 19.55 — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 — Кўрсатишлар программаси, 18.35 — Болалар учун телеспектакль 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.50 — Ленинград балети.

Ўзбек тилида: 20.45 — Кинофильм, 21.35 — Музикали программа, 22.05 — **«Майор Вихрь»** (бадиий фильмнинг 1-серияси).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — **Қидирув эълон қилинади** (кинофильм), 20.20 — **«Разведначининг жасорати»** (бадиий фильм) 21.50 — **«У 25 ёшга тўлди»** (ҳужжатли фильм), 22.40 — Улуғ Ватан уруши қўшиқлари.

24 ИЮЛЬ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 — Кўрсатишлар программаси, 18.35 — Болалар учун қўғирчоқ театри 18.55 — Рус тилида теляянгиликлар, 19.10 — **«Портфелли шайтон»** (бадиий фильм). 20.20 — Кўрсатишлар программаси, 20.30 — Ўзбек тилида теляянгиликлар 20.45 — Халқ контроли экрани 21.15 — **«Ёрқин ҳаёт»** программаси, 22.15 — **«Трест» операцияси»** (телефильмнинг учинчи серияси).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан **Москва кўрсатади,** 18.00 — **Тошкент кўрсатишлари,** 20.00 — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — **Фрунзе телестудиясининг кўрсатишлари.**

25 ИЮЛЬ, ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 — Кўрсатишлар программаси, 18.35 — Рус тилида теляянгиликлар, 18.50 — **«Ёшлик»** студияси кўрсатади. 19.30 — Болалар учун қўғирчоқ фильм, 19.50 — Музикали программа. 20.30 — Кўрсатишлар программаси, 20.40 — Ўзбек тилида теляянгиликлар, 20.55 — **«Олтин водий»** программаси, 22.05 — **«Трест» операцияси»** (телефильмнинг тўртинчи серияси), 23.30 — **Москва кўрсатишлари.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 — **Москва кўрсатишлари,** 18.30 — **Тошкент ўқув кўрсатишлари** программаси, 19.55 — **Москва кўрсатишлари.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — **Тошкент кўрсатишлари.**

26 ИЮЛЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — **Кўрсатишлар программаси,** 10.00 — Болалар учун телефильм, 10.20 — **«Пионер ёзи»,** 10.45 — Ҳужжатли фильм, 10.55 — **«Иванис ҳужумда»** (бадиий фильм) 12.00 — **Москва кўрсатишлари,** 16.55 — **Тошкент кўрсатишлари** программаси, 17.00 — Рус тилида теляянгиликлар, 17.10 — Марғилон ҳаваскорларининг концерти, 17.50 — **«Футболчилар»** (кинофильм). 18.20 — **«Ёшлик»** студияси кўрсатади. 19.05 — Теляянгиликлар, 19.20 — Концерт. 20.00 — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

15.00 — **Москва кўрсатишлари,** 20.00 — **Тошкент кўрсатишлари,** 20.20 — **«Ер юзи»** (кинофильм). 21.10 — Ўзбек куйларидан концерт 21.40 — **«Майор Вихрь»** (бадиий фильмнинг 2-серияси).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — **Душанба телестудиясининг кўрсатишлари.**

27 ИЮЛЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — Кўрсатишлар программаси, 10.00 — Гимнастика ҳамма учун, 10.20 — Телефильм, 10.40 — **«Уйлаб топ»,** 11.10 — Болалар учун фильм-концерт. 11.40 **«СССР Ҳарбий Денгиз Флоти»** (телефильм) 12.00 — Телетеатр: **«Том тоғанинг кулбаси»,** 13.10 — СССР Ҳарбий Денгиз Флоти кунига бағишланган эшиттириш, 16.55 — Кўрсатишлар программаси, 17.00 — **«Ёшлик»** студияси кўрсатади, 18.00 — Киноленинома: **«Киевда Октябрь»** 18.25 — **«Ахборот»** программаси, 18.55 — Савдо ходимлари кунига бағишланган эшиттириш, 19.55 — **«Ахборот»** программаси 20.25 — **«Трембита»** (бадиий фильм). 22.00 — Сувчи — ғўзани яшнатувчи 22.20 — Мақом кечаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

10.00 — Ўқув кўрсатишлари программаси, 12.00 — **Москва кўрсатишлари.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 — Фрунзе телестудиясининг кўрсатишлари.

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Концерт, 9.30 — Рақс куйлари, 10.30 — Куйлар, 11.15 — «Дугоналар» радиожурнали, 12.15 — «Музикали салом», 13.30 — Опералардан парчалар, 15.10 — «Правда» газетасининг обзори, 15.20 — «Сиҳат-саломатлик» радиожурнали, 15.40 — Қўшиқлар, 16.10 — Эстрада концерти, 17.20 — Уйғур куйлари, 17.50 — «Партия ходими минбари». Пайариқ район партия комитетининг секретари Ҳ. Сайдиевнинг сўзи, 18.00 — «Ленин ҳақида, Ватан ҳақида куйлаймиз», 18.40 — Спорт, 19.20 — Концерт (область театрларининг артистлари) 20.00 — «Ленинома» программаси, 20.30 — «Ҳамза» (увертюра), 21.00 — Кардош социалистик мамлакатларда» 21.10 — «Қишлоқ радиоклубида» 22.20 — Қўшиқлар, 23.10 — Концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — **Кўрсатишлар программаси,** 10.00 — **Бугун туғилган куни** (болалар учун мультфильм).

Ўзбек тилида: 10.20 — **Цирк томошалари** 10.55 — **«1002 кеча»** (бадиий фильм).

12.00 дан — **Москва кўрсатади**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55 — **Кўрсатишлар программаси** 17.00 — **Теляянгиликлар** (рус тилида)

Ўзбек тилида: 17.10 — **«Бойчечак»** (Кичкинтойлар учун), 17.40 — **Машенька ва айиқ** (мультфильм). 18.00 — **Концерт,** 18.40 — **Теляянгиликлар,** 18.55 — **Ғазалхон ёшлигим** («Ёшлик» кўрсатади) 19.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

20.00 дан — **Москва кўрсатади**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

15.00 дан — **Москва кўрсатади**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

20.00 — **Спорт ҳафта ичида** (рус тилида)

Ўзбек тилида: 20.20 — **Олов билан юзма юз** (ҳужжатли фильм) 21.10 — **Халқ ҳофизлари ижросида концерт,** 21.40 — **«Сатурн»нинг тугатилиши** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 дан — **Душанба кўрсатади.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Аввал сен ур, Фреди! — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5 яримда).

Оила жанжали — «ЧАЙКА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 1, 3 ва кеч 7 яримда).

Кашмирдаги севги (кундуз соат 4-20 минут ва кеч 7 да). **Минг имкониятдан бири** (кундуз ва кечқурун) — НАВОИЙ номли.

Ҳаёлимдаги қиз — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 8 ярим ва 10 да).

Доктор Абстнинг эксперименти — САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб 9.45 11.30 минут ва кеч соат 9 яримда).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИЗИЛ ЯРИМОЙ ЖАМИЯТИ **МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ** 1969-1970 ўқув йили учун ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда медицина ҳамширалари курсига 8, 10 синф ҳажмида маълумотли 17 дан 35 ёшгача бўлган

ХОТИН-ҚИЗЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 2 йил.
Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.
Турар жойларидаги Қизил Яримой жамиятининг шаҳар ва район комитетига мурожаат қилинсин.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — 336545. Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323. Масъул секретарь — 334455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331216. Халқаро ҳаёт — 337694. Коммунистик тарбия — 331455. Саноат капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 337221. Фан мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347. Оммавий ишлар ва хатлар — 338-79, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 333142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85, Бухоро 43—141, Қарши 22—82, Наманган 21—88, Нукус 42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.

№ Б. — 166. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633 Р. 01567.